

2017. január–március – XV. évfolyam 1-3. szám

A szegedi piaristák lapja

PIAR FUTÁR

FELTÖLTŐDÉS FOLYAMATBAN

Dugonics András ALAPÍTVÁNY

1%

a szegedi
piarista
nevelésért

Székhely:
6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.
Adószám: 19083924-1-06
Bankszámla szám:
10402805-28012423-00000000

Remélem, hogy
talán, magam, egy kicsit
meg tudom majd segíteni
hatal, hogy, egy kicsit
in a közér, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit

hatal, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit

hatal, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit

hatal, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit

hatal, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit
a magam, egy kicsit

„Hasadnak rendületlenül

Légy híve, oh magyar!

Bölcsődtől kezdve sírodig

Ezt ápd, ezt takard.

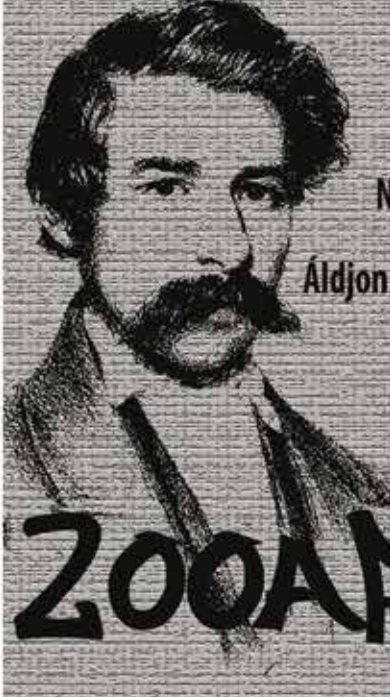
A nagy világon ekívül

Nincs más, amit művelj:

Áldjon vagy verjen sors keze,

Itt enned, innod kell.”

(1880.)

ZOOARANY

Bál után, farsang közben, húsvét előtt

A SZEPIPRESS jelenti

Amagyaros munkaközösség 2017. február 21-én rendezte az iskolai szavalóversenyt, amely a 200 éve született Arany Jánoshoz kapcsolódott. A versenyen 20 tanuló vett részt, minden évfolyam képviseltette magát. Az alábbi eredmények születtek.

1. korcsoport (7-9. évfolyam): I. helyezés: Vékony Evelin (9. B), II. helyezés: László Imre (8. A), III. helyezés: Béni Dóra (9. B) és Nagy Fanni (9. C)

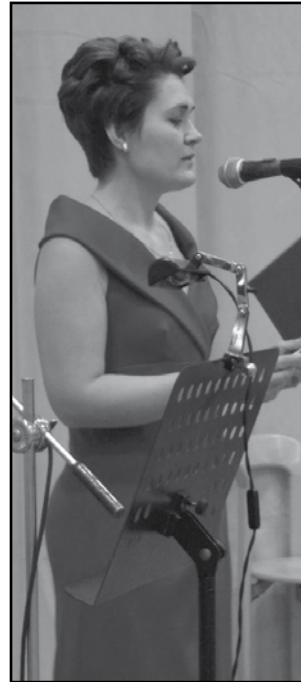
2. korcsoport (10-12. évfolyam): I. helyezés: Krajcók Fanni (12. B), II. helyezés: Tóth Zsófia (12. B), III. helyezés: Kocsis Levente (12. B)
Gratulálunk a nyerteseknek!

ABolyai Természettudományos Csapatverseny körzeti fordulójának hetedik csapataunk (Fábián Bernát, Kovács Anna, Jusztin András és Pancza Péter) első helyezést ért el, így az országos döntőbe jutott. Két nyolcadikos csapataunk egyike (Balogh Domonkos, Hódi Ádám, Gulkai Barna Tádé és Szabó Boldizsár) szintén megnyerte a maga kategóriáját (ahogyan tavaly is), így ők is az országos döntőbe jutottak. A másik nyolcadikos csapataunk (Liska Sára, Kelemen Zsófi, Soós Izabella és Krisztina) a második helyezést érte el. Gratulálunk a kiemelkedő eredményhez és Keszeli Sándor tanár úrnak a felkészítéshez!

Amindennapok rohanásában néha irigyeskedve nézem kislányaimat. Teljes odaadással tud mindig az épp soron következő ünnep felé fordulni, heteken át kitartó lelkesedéssel várakozik. Néhány hete nagy hévvel a farsangi bálra készülődött. Közben eszembe jutottak a „régiek” is: bezzeg ők tudták, mi a különbség hétköznapi és ünnepek között! Mert bezzeg a „régiekben” mindenki tudta, mikor kell vagy illik megállni dologtalanul, mikor kell, lehet teljes arccal fordulni az ünneplés felé... Ma meg sokszor csak a rohanás, meg a félmegoldások, meg a ki- és beszorított lopott ünnepi pillanatok, meg az, hogy ez a világ már nem az a világ... Kell némi önirónia és földre rángatott realitásérzés, hogy ezekben a „bezzeges” pillanatokban észhez térjek, és képes legyek hátatelt szívvel látni, mindez nekem is, nekünk is, ma is adatott. Szerencsések vagyunk. Hisz az egyházi év kerete és az iskolai évrend meghatározó állomásai mind fogódzókat nyújtanak, készen kínálják a munka, pihenés, ünnep mindenki számára megélhető ritmusát, csak élnünk kell ezzel a lehetőséggel.

Már túl vagyunk a Születés feletti gyertyafényes örömon, és még nem érkezett el a Feltámadás megújító ünnepe.

Most van alkalmunk a családból zártabb világtól a közösségeink felé fordulni, mielőtt a bőjtői idő önmagunkba mélyülésének ideje érkezne el... A társasági alkalmak, közös ünnepeink, a zajosabb, táncos mulatságok hetei ezek. Találkozások nem minden-

napi formái, amelyek örömet, vidámságot csempésznek a még szürke, hideg napokba.

Az alapítványi bálók különleges eseményei az évnek. Ünneplés – tánc – hálaadás kapcsolódik itt össze. Szülők és tanárok, az iskola munkatársai és támogatóink gaz-

dagon terített asztal mellett, ünneplőbe öltözve tudatosíthatják, mi köti össze őket. Mi köt össze bennünket. A gyerekeink; az ő boldogulásuk, az ő jövőjük, az abbéli munka, hogy számukra megfelelő környezetet biztosítsunk a hétköznapi életben. Értük dolgozunk a sok-sok zsúfolt napon, hogy a bálon néhány óráig nélkülük ünnepljük ezt a munkát, és hogy a nevükben (is) köszönetet mondassunk a sok jóért, sikerért, örömeért, haladásért, de a megoldandó nehézségeikért, a közösségünket formáló próbatételeikért is.

A bál bevételéből az aula és a sportcsarnok hangosítását fogjuk fejleszteni, az alapítvány számára befolyt összegeket az előző évekhez hasonlóan az iskola működésére, művészeti tanulmányok támogatására, úszásbelépőkre, étkezési támogatásra, év végi jutalmakra fordítjuk majd – gyermekeink javára. Köszönjük mindenkinek, akik ezt lehetővé tették. Külön köszönetet szeretnék mondani az egész évben szinte láthatatlan háttérmunkásoknak, akik azon vannak, hogy az Alapítvány jól tessen a dolgát. Azoknak, akik segítségünkre vannak, hogy a bált minden évben megrendezhessük.

Jusztinné Nedelkovics Aliz
igazgató

„Egy sorban állott kilenc, vagy tíz férfi, kivált ifjú legény. Előttök oly spaciump volt, melyet egy pár táncoló könnyen el mehetett. Egygyik legény el vitte a' másik sorban álló leányt. Vagy kétszer táncolt, meg kerülvén mind közben, mind kívül a' két sorban állókat. Azután a' leánynak kezét el bocsátotta. Külön kezdetek táncolni; de csak abban a' lineában. Ekkor kezdetek mondani: macska fogd el az egeret – Ha jól tanult leány volt, úgy el fárasztotta a' legényt: hogy minden egyet mássa a' testtén meg izzadt: mert elől a' leány utánna a' legény; úgy kerültek kívül belől a' két sorban állókat – Midőn a' legény szembe érkezett a' leánynyal; és kezét meg akarta fogni; a' leány akkor vissza, erővel pedig nem volt szabad kezét meg fogni; hanem szép mesterséggel kezére vehette. Mikor osztán meg fogta; akkor újólag kétszer, háromszor a' leánnyal egygyütt táncolva a' sorban állókat meg kerülte. Úgy osztán a' leány maga' helyére állott. Mindgyárt osztán a' mellette álló legény a' más sorban álló leányt el vitte. Azok is úgy járták. És a' tánc mind addég tartott: még valahány legény és leány volt a' két sorban.” (Dugonics András: Magyar példa beszédek és jeles mondások)

IMPRESSZUM

PIÁR FUTÁR A szegei piaristák lapja – Megjelenik egy tanévben négyszer – Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – KIADÓ Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000 – FELELŐS KIADÓ Jusztinné Nedelkovics Aliz – SZERKESZTŐ Boldog Zoltán – NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Férc Szemes Áron – SZERKESZTŐSÉG 6724 Szege, Bálint Sándor u. 14., Tel: 62/549-090, Elektronikus levélcím: piarfutar@szepi.hu – NYOMÁS Innovariant Nyomdaipari Kft. 6750 Algyő, Ipartelep 4. – Kizárólag belső terjesztésre.

A kalapom cilinder,
Nem holmi csekélység:
Ha fölteszem: magasság,
Ha leveszem: mélység.

Arany János: Cilinder

„Nyitottságot várok el az itteni értékekre” — Beszélgetés Kakuszi Péter egykori igazgatóval

Kakuszi Péter az újrainduló piarista gimnázium első igazgatója volt Szegeden 1991 és 1998 között. A jelenleg iskolánkban emelt magyarórákat tartó tanár úr a sokak számára ismeretlen anekdoták mellett megosztotta velünk gondolatait a tanári hitvallásáról, az iskolaalapítás nehézségeiről, a piarista létforma különlegeséről és a koedukáció fontosságáról.

sakor?

Ennek volt egy adminisztratív része, amelyhez nagyon sok segítséget kaptam. Volt egy pénzügyi terv, valamint alkalmas épületet kellett keresni. Számtalan helyen voltunk Szegeden, és a látogatások végén mindig azt mondtam, hogy „nem”. Még

igazgatói kinevezésem előtt leszögeztem, hogy csak abban az esetben vállalom az iskola megszervezését, ha a régi épület visszaszerzését a rend elveti. Ebben az akkori tantományfőnökkel, Jelenits István tanár úrra teljesen egyetértettünk. Az egykori piarista gimnáziumban ma a Bolyai-intézet székel. Tudtuk, hogy a visszaigénylés olyan „érzékenységeket” sértene Szegeden, amilyen konfliktusokat nem lehet és nem is szabad felvállalni. Közös elhatározással döntöttünk a mellett, hogy a város peremén keressünk helyet. A mostani épület közlekedés szempontjából jó helyen van, és óriásit nyertünk vele. Nem voltunk belekényszerítve abba a satuba, hogy van egy a 19. századi igényeknek megfelelő épületünk. Kitalálhattuk azt 2,7 hektáron, amelyet a várostól kaptunk ingyen, Szalay István professzor úr polgármestersége alatt.

Hogyan született meg a jelenlegi épület?

Golda János építész két dologról híres. Az egyik, hogy szakmájában nagyon jó (Ybl-díjas), a másik, hogy életemben nem láttam embert anynyi kávét inni, mint őt. 12-13 feketét ivott meg egy nap, és akkor még ásítózott is. Azt kérte, mi mondjuk meg, milyen

legyen az iskola, hány termet szeretnénk, merre nyíljon az ajtó, hány szaktanteremmel rendelkezzen, hogyan nézzen ki, legyen-e labor, hol legyen a sportcsarnok, a sportpálya és a templom. Így aztán egy papírra kezdtem rajzolgatni. Ide meg ide meg ide, és kihagytam egy helyet a telken. Ennek kapcsán megkérdezte Jelenits tanár úr, hogy az a rész miért maradt üresen. Azt válaszoltam neki, ha sikeres lesz az indulás, oda építhetnénk egy általános iskolát. Mosolyogtunk. Ő is tudta, hogy ez csak kifogás. Arra gondoltunk, esetleg évtizedek múlva lehetne ott egy fedett uszoda. Arra viszont nem volt pénz, de érdemes ezt észben tartani, hátha egyszer, mondjuk, 2038-ban mégis megépülhetne. A tanári kar hihetetlenül sokat dolgozott a projekten.

Milyenek voltak az újraindulás első tapasztalatai még a Bálint Sándor utcai épület elkészülte előtt?

Amikor késve meghirdettük a felvételit, ugyanis a város nagyon későn adott rá engedélyt, már minden diák elköteleződött leendő iskolája mellett. A felvételin csak öt-hat gyerek jelent meg... Döbbenet. Ültem, és néztem magam elé. Se épületünk, se semmink... és csak ígéretünk volt, hogy a Munkácsy utcában megkapjuk a rendházépületet. Aztán júliusban hirtelen elkezdtek tömegesen jönni a gyerekek. Az első évfolyamban kétszer negyven diák volt, egyszóval rengeteg. Közülük nagyon sokan szóródtak ki. Elmentek, mert rájöttek, hogy inkább szakmát akarnak tanulni.

A fő kérdés, hogy milyen legyen az iskola szellemisége. Én például nagyon szigorú voltam az előző munkahelyemen. Itt rájöttem... a komoly munkához nem kell feltétlenül a vasszigor. Az iskola szellemisége volt a legnehezebb

kérdéskör. Tele voltunk fiatal tanárokkal. Nekem az volt a szerencsém annak idején a gyakorló gimnáziumban, hogy ott történelem szakosként három olyan értelmes kollégával dolgoztam a történelem kistanáriban, akikkel számtalan szakmai kérdést lehetett átbeszélni. Emberileg, szakmailag egyaránt nagyon sokat kaptam tőlük. Itt nagyon nehéz volt kialakítani, hogy a fiatal kollegák valakitől tanuljanak. Egyszerűen alig volt középkorú tanár. Ugyanakkor nekem is sokat kellett tanulnom.

A kezdetekben itt volt Futó Béla tanár úr helyettesként. Ő most a Váci Piarista Gimnázium igazgatója. Kitűnő nevelő, remek tanár. Megdöbbenem, mekkora tiszteletet érdemelt ki a gyerekektől. Hiszen a tiszteletet nem lehet megkövetelni. Csak kiérdemelni. Sohasem a saját kényelme, sérelme, panaszai voltak az elsők, hanem mindig a diák érdekei. A tanításban, a nevelésben kevés átgondoltabb emberrel találkoztam. Persze nem akarok belőle szentet csinálni. Ez ellen ő tiltakozna a legjobban. Sokat beszélgettünk, legalább annyit vitatkoztunk, de ebben mindig végső kicsengésként az építő szándékot és jóakaratot meg lehetett érezni. Én magam is csak azután döbbenem – mélységeiben – erre, mikor áthelyezték Szegedről. A másik, aki kezdetektől itt volt: Angyal László tanár úr. És hála Istennek nemcsak itt volt, hanem itt is van. Őt nem kell bemutatni, hiszen mindenki ismeri, tiszteli és szereti. Kettejüknek meghatározó szerepük volt abban, hogy létrejött ez az iskola. És persze másoknak is, de a tanári karból ők nagyon sokat tettek hozzá a kezdetekkor (is) az iskola formálásához. Erősítettük egymást.

Amit itt elmondtam, igaz. Mégis kis töredéke mindannak, amit egykor egy-egy sör

Mit tart a tanári hivatás lényegének? Mi pedagógusi hitvallása?

Kicsit viccesen, de egyben komolyan válaszolok. Minden órán, sőt a nevelőmunka minden pillanatában az embert, az isteni képmást kell nézni. Ez nagyon nehéz. Persze ezt lehet „szövegnek” tartani, de lehet egyetérteni vele. Nem vihetem be az órára a magam szeszélyeit, hisztijeit. Veszélyes „pálya” a tanáré. Hatalmad van, amivel soha, egy pillanatra sem lehet visszaélni. Sem a fizikai erőddel, sem a lelki terror eszközeivel, sem a kifigurázó, megalázó viccelődéssel. Ez alap. Sohasem poénkodhatunk úgy, hogy egy diák, esetleg az órán jelen levő kolléga a csatánál miatt megalázva érezze magát. Ugyanakkor nagyon fontosnak tartom, hogy az órára érkező tanár szakmailag felkészült legyen. Sajnos ez nem mindig természetes az iskolákban.

Hogyan kell elképzelni egy iskola elindítását? Milyen nehézségekkel kellett szembenéznie a piarista gimnáziumnak az 1991-es újraindulá-

vagy kávé mellett a lehetőségeinkről, terveinkről „átbeszélünk” sokszor hajnalig tartóan. Rengetek gyötrődéssel, reménnyel és bizakodással. Ez szavakban visszaadhatatlan.

Milyen egy piarista ember, akár tanár, diák, szerzetes, de még talán a takarító néni vagy a portás is?

A piaristáknak az volt a hátrányuk, ami az előnyük: 400 év áll mögöttük. Ebben rengeteg jó van, de rengeteg rossz is, mert a múlt visszahúzhat. Ha valaki beleül a tapasztalatba, akkor az megreked. Persze az legalább annyira veszélyes, a valóságtól elrugaszkodottan „félálomvilágba” ringatja magát, és alig használható vagy használhatatlan projektekbe menekül a katolikus iskola jövőjét illetően. Nincs ideális piarista tanár, portás, szülő... Értékek mentén gondolkozó, azoknak – nemcsak szavakban, az egyetértés szintjén – elkötelezett emberek vannak. Az értékek jézusi értékek, mint minden keresztényé, a piaristáknál kihegyezve a kalazanciusi követelményekre.

Az általam elképzelt idealizált változatban ez a következőképpen fest: élnek a múlt értékek mentén szelektált tradíciói (tehát nem ápoljuk őket, mint egy haldoklót, hanem megéljük őket), és él a nyitottság is. Nem hiszem, hogy van ideális piarista diák. Azaz talán mégis. Ugyanis az itteni értékekre – most kimondom ezt a szót – nyitottságot várok el. Benne van a pakliban, hogy a tanuló szidja a tanárokat, szidja az egyházat, ateista lesz, remélhetőleg csak egy kis időre. De benne van a nyitottság. Churchillt szoktam idézni, aki azt mondta, nincs annál neveléseesebb, mint egy fiatal konzervatív vagy egy vén radikális.

Van-e különbség egy piarista közösség – takarító nénistől, papostól, diákostól – és például egy ságvári közösség között?

Nagyon sok. A kérdés teljesen jogos, ugyanis egy piarista diák nem is érezheti, mi a különbség a Piár és a Ságvári között. Sokkal több a Piárban a szervezett túra, a szabadidős tevékenység lehetősége. Ez az iskola sokat kínál, többet, mint más iskolák. És itt van összetartás. Szó ne essen, ott is van. De ebből a szempontból az egyházi gimnáziumok sokkal-sokkal előrébb vannak, jobban számíthatnak egymásra. Angyal tanár úr első osztályával mentem Erdélybe túrázni. A túrán az egyik erdélyi tanuló, Rácz Alpár meghívott minket – osztályostul, osztály-

főnököstül, kísérőtanárostul – hozzájuk, Marosvásárhelyre. Egy állami iskolában ez elképzelhetetlen. Teljesen más a viszony az iskola és a családok között. Gondolom, ez most is így van. Nemcsak a Piárban, de más egyházi iskolákban is.

Koedukáció vagy nem koedukáció?

Mindig a koedukáció pártján voltam. Lehet, hogy általában könnyebb tanítani egy nem koedukált osztályban, nekem nem volt az. Egyszerűen azt érzem természetesnek. A Jóisten is így csinálja. A családoknál sem szeparálják el a fiúkat és a lányokat egymástól azzal az indokkal, hogy más nevelést kell kapniuk. Hiszen sohasem a tananyag „különbözőségének” a szükségességéről, hanem a nevelés különbségességének fontosságáról beszélnek a koedukáció ellenzői. Azon az állásponton vagyok, hogy a

koedukációnak sok nehézsége van, de sokkal több előnye is, mint hátránya. A fiúknak meg kell tanulni viselkedni a lányokkal, és persze fordítva. Ha egy fiú nem találkozik lányokkal a gimnázium végéig (legfeljebb szombati bulikon), gyakran még az is problémát okoz, hogyan szólítsa meg egy évfolyamtársát az egyetemi folyosón. Találkoztam ilyen piarista diákokkal illetve más egyházi iskolában végzett fiatalokkal, akiknek borzasztó gátlásaik voltak. Néha az volt az érzésem, zavarukat úgy leplezik, hogy – a másik nemet nem ismerve – valahogy...

lenézik őket. Persze ez nem mindenkire volt igaz. És talán csak egy érzés volt... Talán téves is...

Az más kérdés, hogy a koedukációt úgy kellett-e megvalósítani, ahogyan a szerzetesi iskolák csinálták. Ez a múlt század hatvanas éveiben nagyon lassan, fokozatosan ment végbe az állami gimnáziumokban. Például kezdetben külön osztályokba jártak a lányok és a fiúk. Hozzáteszem, sok kolléga a szerzetesi iskolákban sohasem tanított korábban lányokat. Ezt is szokni kell.

Lenne-e most igazgató itt szegedi Piárban?

Jelenleg intézetvezető vagyok, rengeteg örömem és gondom-bajom van. Nyolc-száz emberért kell nap nap után felelősséget vállalnom. A lelkem mélyén, be kell vallanom, tudom, hogy az igazi terepem a gimnázium. Itt a ne-

velésnek egészen más lehetőségei vannak. A kérdésre válaszolva most nem érzem, hogy nekem ez lenne a feladatom.

Azt már említette a partrocíniumi beszélgetés alatt, hogy csak akkor írt be a diák ellenőrzőjébe, ha nem tudott megbirkózni a feladattal, adott esetben a gyerekekkel magával. Előfordulhat-e, hogy a tanárnak nagyobb a felelőssége a diák nevelésével kapcsolatban, ebből kifolyólag több feladata is van, mint a szülőnek?

Nem, nem. A tanár bármikor mehet a szülőhöz, és a szülő is a tanárhoz. Tegyük fel, hogy bejön egy tanuló édesanyja a tanárhoz, és azt mondja, hogy Zoli fiában túl sok energia van. Ilyenkor megbeszéljük, hogy például sportolnia kellene a fiúnak. Ez egy teljesen más szituáció, mint az „add ide az ellenőrződet, mert szemtelen vagy!” Amikor megbeszélünk valamit egy szülővel – megtiszteljük egymást a bizalmunkkal –, hogy megtaláljuk a helyzetre a megfelelő megoldást. Ez egy közös gondolkodás. A beírás olyan, mint amikor a gyerekek közlik, egy héting nem mehet sehova. Én nem írtam be soha, mert nem találok célszerűnek. Igen, van olyan, amikor nem tudok mit kezdeni a helyzettel. Hála Istennek nagyon ritkán.

Kérdezte, kinek nagyobb a felelőssége. Ez nem lehet kérdés. A szülőé az elsődleges. Soha nem adhatja ki a kezéből a gyereke nevelését.

Szeretném azzal befejezni a beszélgetést, hogy a modern épületegyüttes adott, a „materiális lehetőségek” 21. századiak. Ha egy iskola pedagógusai a komfortzónájukból kilépni képes (azaz pillanatnyi kényelmükről lemondani képes, szeretni tudó) emberek, akkor az iskolának érdemes létezni az idők végezetéig.

Körmendi Zoltán–Papp Bence,
12. A

Osztályvonat

Keszeli Sándor tanár úr egy meglepő ajándékkal köszöntötte karácsonykor saját osztályát, a 8. A-t és az ott tanító kollégáit. Bravúros novelláját érdemes figyelmesen olvasni, mert egy egész osztályt elrejtett benne, nem is beszélve a tanárokról...

A vonat üresen gördült be az állomásra. Vagy legalábbis úgy tűnt. Egyetlen állandó utasa volt, amióta csak elkészült. Hogy ő idős volt-e, vagy sem, nehéz megmondani. Néhányan nagyon öregnek gondolták. Akik ismerték, tudták, hogy fiatal. Igazából kortalan volt. Alig várta, hogy a vonat megteljen gyerekekkel...

Az állomáson lépni alig lehetett. A legtöbben zajosan tolongtak fel a vonatra, de akadtak, akik nyugodtan, halkAN GYALogoltak a peronon, és léptek fel a kocsira. Az állomás mellett hirtelen fékezéssel megállt egy öreg lada. Kitódult belőle egy LADÁNYI gyerek, és felugrott a vonatra.

Mindenki felszállt. Az állomásfőnök ekkor kétségbeesetten rohant a vonat után és kiáltotta többször hófehér macskája nevét: „Hó! Hol vagy, ne menj el a vonattal!” Amikor meglátta az egyik ablakban, szólt az ott álló gyerekek: „Az ablakot húzd LE, HÓ, C, Kifelé!” – és a macska beleugrott gazdája karjába.

A vonat megtelt. Sokfelől érkező utasokat láttam ott: volt ott RÁCZ, és még ki tudja, honnan érkezők. A fűGE RAjtolás után a kalauz megszólított: „Az első osztályt most újítottuk fel: a kanaPÉI CSodálatosak.” Köszönöm, másodosztályon utazom. Sorra jártam a másodosztályos fülkéket, mindegyikbe benéztem, van-e hely.

Egy sármos, csábos, HÓDÍ-tó srác is felszállt utánam, kezében egy szál virággal. Szemével láthatóan nagyon keresett valakit, és időnként a virágra pillantott.

Mire megtalálta a hölgyet, a szál virág szírMA SAjnos lehullott, de láthatóan mindkettőjüket kárpótolta a találkozás öröme.

Az egyik fiúnak nagyon úgy tűnt, GOND Az utazás: az ablakon kihajolva szívott mélyeket a levegőből, nyakában gitár lógott.

Két srác san MU HARI japán szín- és zeneművész legújabb előadásának felvételét nézte.

Két jó barátón egyike szintén filmet vizslatott. „Mit nézel?” – kérdezte a másik. „AlmodÓVÁR, Ismered? Spanyol rendező filmjét.”

Az egyik fülkében egy jókedvű, ZÖLD Ynges csapat a PETŐfi Rádió „Egész úton hazafelé” műsorát hallgatta. Úgy összetömörödtek, hogy több sorban ültek. A hátSOÓ Sorokban SOÓS, pattogatott kukoricát majszoltak éneklés közben. Így a szöveg egészen különösre, földönkívüliire sikerült.

A következő fülkében az egyik utas köré sereglett a többi. „Mi ez a különleges szerkezet, amit hozol?” – kérdezték tőle. Ez egy diavetítő, amibe egészen szokatlan formájú diákat teszek – és kézbe fogott egy apró lábbeli alakú diát. „Látjátok, ez a vetítő, ez pedig itt egy CSIZMA DIA.”

Egy fiú varázslatokkal kápráztatta társait. Mesterkedésének köszönhetően – nekem úgy tűnt – mintha egy maNÓ GRÁDicsokon sebtében lépkedett volna a feltett bőrdöngök közé, és eltűnt.

A folyósón egy karatekiáltás-féle hallatszott, és egy láb CSAPÓdott az ajtó üvegének, majd leereszkedett. Ugyanott az egyik fiú lelkesen mutogatta nagyanyjától kapott Szentírásának egyik lapját, amin sárGUL KAlfás főpap arca, annyira öreg (már-mint a könyv).

A következő fülkében egy fiú győzködte társait, és el akart adni nekik egy szerkezetet: „GyümölcsaSZALÓ, Klváló minőség!” – ismételte. Tovább lépve egy másik fiút látta, aki fülesrel a fején aligha nem a „Túl a maszat hegyen”-t hallgatta, mert többször elismételte a náthás angol bárd főszereplőhöz intézett szavait: „De kis budingvejű galandhor”, mígnem annyit hallottam: „...budingvejű galandHOR. PÁ!” CSYcseregte, és lekapcsolta a zenét. Egy korombéli utas ült az egyik fülkében, és hívogatóan mosolygott. „Ön URBÁNus, akarom mondani városi vagy falusi?” – kérdezte, miután beléptem. „Városi vagyok.” – válaszoltam meglepetten. „Akkor jöjjön be!” – mondta huncut mosollyal.

Száros úr, aki évekkal ezelőtt a vonaton szolgált, a feleségével és három gyermekével keresett ülőhelyet. Útitársam is ismerte őket, és így szólt hozzájuk: „Üljenek le!” Száros felesége vonakodott, és intett neki, hogy inkább nem. „Há’ MÉ; SZÁROSNÉ, mé’ nem ül le? Hát akkor csak álljon függőlegesen.” Erre a hölgy leült, és valamilyen angol finomsággal kínálta minket. Erre a korombéli úr elővette uzsonnástáskáját, és kivett belőle egy dobozt. „Mi van benne, ha megkérdezhetem?” – fordultam hozzá. „Ebben, barátom, borsószemeK RIZSÁN, BARBÓCZkjú szósszal, vagy hogy mondják”, „Barbecue” – pontosította ékes angol kiejtéssel útitársnőnk. Ránéztem az ételre, majd így szóltam: „Hát, kinek a PAPP, kinek a papné!” Ekkor egy magas úr nézett és nyitott be a fülkébe. Hóna alatt egy terjedelmes

festővászonnal. „Béjöhettek?” – tette fel udvariasan a kérdést. „BÉ, KOVÁCS úr.” – válaszolta huncutul Szárosék legkisebb gyermeke. „De hiszen ő nem kovács, hanem festő.” – igazította ki kedvesen édesanyja. Közben egy alacsonyabb hölgy suhant el az ajtó előtt. Össze-vissza volt aggatva kisebb-nagyobb dobokkal, amik közül kettő éppen a mi ajtónk előtt esett le. Szárosék középső gyermeke rögtön felpattant, kinyitotta az ajtót, és a hölgy után kiáltott: „Néni, leestek a DOBAY!” „Dobjai, drágám.” – folytatta a nyelvi kiigazításokat édesanyjuk. „Danke schön!” – válaszolta a hölgy, aki ezek szerint német volt. Majd egy kék egyenruhás úr menetelt az ajtó előtt. „Anyá, ez a hapSI POSTás?” – kérdezte a kíváncsi legkisebb. „Nem, szépségem, ő vasutas” – pontosította édesanyja. Kisvártatva egy 55 év körüli, katonásan mozgó, de mosolygós úr, hóna alatt focilabdákkal BOCZORgott el fülkénk előtt.

„Ön SERES, vagy boros?” – támasztotta nekem a kérdést legelső útitársam. „Boros, meg whisky-s.” – válaszoltam. Erre falatnyi táskájából előhúzott négy poharat, egy üveg bort, és egy lapos üvegben whisky-t. „Ez aztán a táskáBA LOGHisztika!” – s bólintottam elismerően. Az időközben elővett, saját készítésű kekszemből megkínáltam útitársaimat, és magam is haraptam egyet, de rosszul nyeltem, és félre ment. Elkezdtem köhögni, fulákolni, hörögni, és közben hol a boros, hol pedig a whisky-s üveg felé nyúltam,

miközben csak ennyi jött ki a torkomon: „HR, A BO..., VSZKY” – társaim megértették, hogy valamelyikből inni szeretnék. De ivás előtt kínálom finoman hátba vágott, ezzel minden rendbejött. „Szervác, PongRÁCZ, Bonifác! Ez bizony félrement! Jól jött ez az ütésKE, LEMENT a falat.” – hálálkodtam. „Látja, a megfelelő ember TALÁLTA hátbavágni magát.” – és mosolygott. „BOLDOG ember, hogy mindig ilyen elégedett” – toldottam meg. „Após, anyós, jól vannak?” – kérdezte témát váltva. „Igen, köszönöm. – válaszoltam –. Itt a fénykép. Ezen vannak az aPÓS FÁI, NÉzze csak! Erdeje van. Fával KALMÁRKodik.” – zártam rövidre a témát.

A tájon egy békés kanÁLIS KANYargott erre-arra. Két oldalán dimbes-dombos, lyukakkal díszített földterület húzódott. Mint megtudtam földrajzilag meglehetősen jól tájékozott útítársamtól, ezt a két területet úgy hívták jobb ÜRGÉS és bal ürgés, mivel érzékeny, gyorsmozgású, tiszta tekintetű ürgék éltek ott százával. Egy város mellett suhantunk el. Olyan, mint ROZSNYÓ, ismerősek a házak...

A kanálisok a közeli tengerbe szaladtak. „Ebbe a tengerBE SE SEKély, se mély részek sincsenek.” – világosított fel földrajztudós

társam. „A II. világháboró után találtak itt egy tutajt – folytatta –, amelyről az a legenda járta, hogy aki azzal utazik, nem telik felette az idő. Hogy pontosan mi is a tuTAJ Titka, ma sem tudjuk.” – fejezte be tünődve.

Végigpergettem szemem előtt a gyerekek arcát, akiket az elmúlt fél órában láttam. Vajon mi lesz belőlük? HaLÁSZ, LÓdoktor, vagy valami más? Tudtam, az élet kiSZAB Óramű pontossággal mindent, mindennek a megfelelő idejét. Ők is biztos ráléphetnek saját útjukra, ha annak kapujához érnek. Nagy rejtély mindez. A híres nyomozó, ColomBO HA TALÁLna rajta kapaszkodót, biztosan megfejtené. De nincs...

Elcsöndesedtem, és behunytam a szemem. Vajon mindnyájan, együtt futjuk-e végig a vonatutat? És tulajdonképpen hová is visz ez az út? Ezen töprengtem, míg teljesen álomba nem merültem. Egy kisgyermeket láttam álmomban, aki a végállomásnál vár minket, de aki egész végig, mindenén átható tekintetével, örömmel és aggódva követte utunkat. Egyik kezében egy gömbölyű karácsonyfadísz, a másikban egy hosszú, kis körben végződő csilagszóró. Suttogása messze elhallatszott – a szívekbe.

Téli túra – Czeplédi módra

Az elmúlt évhez hasonlóan idén is Budapestet választottuk osztálykarácsonyunk helyszínéül. De-cember 20-án délben indultunk a szegedi vonatállomásra. Persze, ahogy az lenni szokott, nálunk is voltak páran, akik majdnem lekésték a vonatot. A kétórás út Kőbánya-Kispestig hangulatos, zenével, sztorizgatásokkal és persze fotózkodással telt el. Az odaútat egy arra tévedt férfi és a kutyája koronázta meg humorával, aki benézett a kabinunkba, és azt ecsetelte, hogy ő a világ legnagyobb és legerősebb birkózója, és hogy az ő rokona is gimnazista, annak ellenére, hogy még csak 7 éves. Ennek hallatára persze mind jót mosolyogtunk.

Miután leszálltunk a vonatról, a pesti Piár felé vettük az irányt, ahol lepakoltunk. Egy kis pihenő után a Néprajzi Múzeumba vezetett az utunk, ahol másfél órára elengedtek minket nézelődni. Rögtön kap-

tunk az alkalmon, és az osztály többsége elment vacsorázni. Miután ettünk, elkezdtünk visszazálingózni a Piárba. Amikor mindenki befutott, végre elkezdődött a kirándulás legjobban várt eseménye, az osztálykarácsony. Mindenki átadta az ajándékokat, néhány szóban jellemezte azt, akit húzott, voltak, akik el is árulták, hogy mit adnak a másiknak. Ezek után kezdetét vette az osztálybuli. Estefelé rendeztünk egy focimeccset (Szeged kontra Budepest), ahol a fiúk megmutatták a focitudásukat a pesti kortársaiknak. Akiknek nem volt meg a kellő futballtudásuk, vagy csak éppen nem volt kedvük játszani, azok a pinpongból és a csocsóban mérhették össze erejüket fővárosi évfolyamtársaikkal. Aki szeretett volna, ezután felmehetett a Gellérthegyre a Citadellához osztályfőnöki kísérettel. Jómagam is elmentem. A hideg és csúszós idő ellenére egyáltalán nem bántam meg döntésemet.

Másnap a reggeli után elmentünk a gyönyörű Normafához, ahol körülbelül 3 órát töltöttünk el. Mindent beborított a fehér hó, és a hideg ellenére mindenki élvezte a sétát, a fejükre szórt havat a fákról, amit természetesen a fiúknak köszönhetünk.

Mikor kellőképpen kisétáltuk magunkat, elindultunk vissza a Piárba, hogy összeszedjük a táskáinkat. Mivel volt még a vonat indulásáig 45 percünk, így betértünk a Westendbe, ahol kaptunk félóra szabadidőt, azután felszálltunk a vonatra, és elindultunk haza. Úgy hiszem, mindenki nevében beszélek, ha azt mondom, hogy az idei téli túránkat nehéz lesz jövőre felülmúlni. Köszönjük Jutka néninek a kíséretet és Czeplédi Tanár Úrnak, hogy ilyen élményekben gazdag emlékekkel mehetünk el a szünetre.

Dogán Mária 10. B

Ki, ki bátran a szabadba!
Oly szoros e fal között!
Tavasznak egy fúvalatra
Íme, íme visszajött!

Arany János: Szép ősz

A színészet a legmenőbb dolog

A színészet a „legmanóbb” dolog. Nem, ez nem elírás. Muhari Márton Manó 8. A osztályos tanuló ugyanis tavaly csatlakozott a szegedi piarista diákszínpadhoz, és azóta úgy érzi, kellően ki tudja bontakoztatni tehetségét. Most megírta nekünk, hogyan esett szerelembe a színészettel.

A színészet mindig is közel állt hozzám, de sajnos eddig kevés lehetőségem volt arra, hogy eléggé harsány személyiségem kibontakozzon. Szerencsére tavaly láthattam a szegedi piarista diákszínpad előadásában, Keserű György tanár úr rendezésében egy furcsa és számomra nehezen értelmezhető darabot, amit a színészek briliáns alakítása végtelenül feldobott. Ekkor döntöttem el, hogy én is ezt akarom csinálni, mert itt lehet hangosan és sokat beszélni (büntetlenül), ráadásul a sulis társak előtt, amivel növelhetem amúgy sem kicsi egómat. Még abban az évben

jelentkeztem Keserű György tanár úrnál, aki nagyon örült, hogy új ember csatlakozik a csapathoz.

A diákszínpados nyílt napok nagyon dinamikusak és pörgősek voltak. A régebbi tagok nagyon kedvesen, befogadón viselkedtek (főleg azokkal, akik nem zárkoztak el egy kis társasági foglalkozástól). Amikor megkaptuk az idei előadás szövegét (Molière *A szerelem mint orvos* című darabját), nagyon megörültem, hogy enyém a főszerep, de elég nagy feladat

volt annak megtanulása. A szerep megformálása nem volt nehéz, mert úgy éreztem, mintha rám szabták volna, bár nem vagyok egy idegeskedő típus, mint a megformált karakter.

Az előadások igazán izgalmasak voltak. Az első alkalommal nem nevettek sokat, mert a felnőtteket nehezebb ilyen téren megfogni, mivel kevésbé vevők a poénokra, és szeretnek komolyan látszani.

A másik két előadás sokkal jobban sikerült, annak ellenére, hogy tele volt bakikkal. Ilyen volt például egy égvéig maradt a gyeritya (a függőnytől 2 cm-re), vagy amikor véletlenül hamarabb ugrottam fel a színpadra, mint kellett volna, és körülbelül két másodpercig tartott, míg rájöttem: nekem még itt nincs helyem, szerepem.

Végzősnek csak annyit szeretnék mondani, hogy színésznek lenni a legmenőbb dolog. The show must go on.

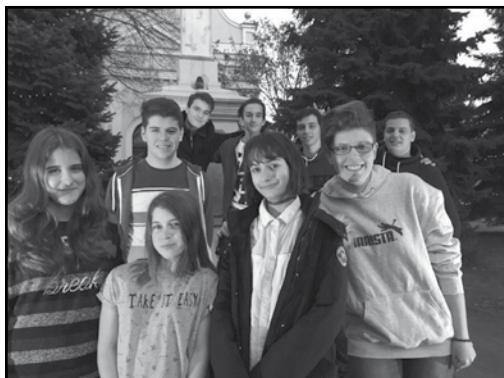
Muhari Márton Manó, 8. A

(Móra)Halmoztuk az élvezeteket

Az idén iskolánkban indult PIPACS (Piarista Pasztorációs Csoportok) első kirándulásán vetünk részt. Ennek célja lényegében az volt, hogy megismerjük egymást, lazítsunk egy kicsit, és közelebb kerüljünk Istenhez. A kiránduláson négy diák vett részt a hetedikből, két tanuló a kilencedik évfolyamról és a négy csoportvezető a végzős osztályokból.

Rögtön a Patrocínium

után indultunk Mórahalomra, ahol a helyi plébánia volt a szállásunk. Egy levezető fürdőzés után

vacsoráztunk, majd egy filmelemzés, egy komolyabb beszélgetés és rövid esti ima után lefeküdtünk aludni.

A második nap vendége iskolánk igazgatója és két gyermeke volt. A sokak által kedvelt Én székem játék után jött a Paraszti activity. Egy közös társasjáték után kicsit meséltünk magunkról, és a másiktól is többet megtudhattunk (ezt is egy játék keretén belül).

A nap zárásaként szentmisén vettünk részt, ahol kiemelt figyelmet kaptunk Joó Balázs atya jóvoltából. Ezután jöttünk haza Szegedre, még hozzá sok élménnyel gazdagabban.

Sári Bertalan

A szechuan chickenek

A név ugyan megtévesztő, de most nem egy ételről van szó, hanem egy diákcsoportról. Az iskolában a 2016/17-es tanévben indult kiscsoportok egyike vagyunk. Mi is történik itt? Röviden összefoglalva a diákok közötti kapcsolatokat erősítjük. Ezeket játékokkal, beszélgetésekkel és kirándulásokkal valósítjuk meg. A foglalkozást mindig a PIKK-ben tartjuk szerdánként. A csoport létszáma kilenc és öt fő között szokott alakulni, a résztvevők a kilencedik évfolyamból kerülnek ki. Összességében jó úton halad a kis csoportunk, és remélem, soha nem fognak a kialakult kapcsolatok megszűnni.

Ritka József 12. A

Fölpörgetjük a sima hétköznapiakat

Az USA után a szegei piarista gimnáziumot is elérte az elnökváltási hullám. Eme két rövidke interjú a néhai elnökünkkel, Sipos Márkkal (11. C), illetve az újonnan megválasztott DÖK-elnökkel, Szegfű Andrásal (11. A) készült azon apropóból, hogy értékeljék az eddigi DÖK-ös munkájukat, és az aktuális vezető megossza velünk terveit.

Mért váltottak le a DÖK éléről?

Sipos Márk: Lényegében történt egy kisebb incidens a házirend betartását illetően. Mindenki hibázhat, én megsértettem a házirendet, és ennek a következményét vállalom.

Jogosnak tartod az „ítéletet”, miszerint megfosztottak az elnöki pozíciótól?

Jogosnak. Amint előbb mondtam, vállalni kell a következményeket.

Hogyan tekintesz vissza elnökségedre?

Még tavaly elindult egy folyamat, ami mai napig tart, miszerint a DÖK elkezdett egyre hatékonyabban működni. Ezt akartuk folytatni. Egyik jele volt a nagyobb átalakulásnak, hogy tavaly Szegfű Andrissal felmentünk Budapestre mint a szegei piarista iskola DÖK-delegációja, és képviseltük ottlétünkkel a többi piarista

iskola diákönkormányzata között a szegeieket.

Elégedett voltál/vagy a DÖK csapattal?

Teljes mértékben.

Tudnál mondani pár dolgot az új elnökkel kapcsolatban?

Szegfű András szerintem nagyon jó választás, ő már akkor is sokat tett a DÖK-ért, amikor én voltam az elnök, sőt néha többet is dolgozott, mint én. Szerintem jó DÖK-elnök lesz.

Ha te lennél továbbra is az elnök, milyen projektet valósítanál meg?

Az iskolán belül létesítenék egy dohányzó helyet. (Nevet) Természetesen vicc volt. Más új tervem nem igazán volt, csak szerettem volna tovább folytatni a munkát a DÖK egy nagyobb fogaskerekéeként.

András, téged kijelöltek a DÖK elnökének vagy jelentkeztél a pozícióra?

Szegfű András: Hm. Ez nehéz kérdés... (Nevet) Vehetjük úgy, hogy jelentkeztem. A DÖK körein belül hozták meg a döntést, ugyanis nem akartunk egy új választást emiatt, mégiscsak félév van. A következő választásig én töltöm be ideiglenesen a pozíciót. Három emberre lehetett szavazni a DÖK-tagok közül: Kuna Áronra (11. A), Kismarci Antalffy Regőre (11. B), illetve rám. Rendkívül szoros volt az

eredmény, ugyanis Áron egy szavazattal maradt el tőlem.

Ha lehetne végzősként DÖK-elnökséget vállalni, te indulnál az év végi választáson?

Nem. Tavaly is azért nem indultam, mert úgy gondolom, nekem nem szükséges elnöknek lennem ahhoz, hogy eredményesen tudjak dolgozni a DÖK-ben. De végzősként amúgy se lehetnék.

Hogyan fogadtad a tényt, hogy te vagy az új DÖK-elnök?

Mikor kiderült, nyilván örültem, hogy rám esett a választás, de sajnáltam is egy kicsit, hogy nem Kuna Áronra. Mégpedig azért, mert ő tavaly is elindult a választáson, én pedig „csak egy DÖK-tag” vagyok.

Miben nyilvánul meg az, hogy most már nem csak simán a DÖK-nek a része vagy, hanem az elnöke? Miben kell többet nyújtani, mint eddig?

Eddig is úgy mondtam „vezetőbb” pozícióban tevékenykedtem a diákönkormányzatban. Ötletem eddig is voltak, talán most lehetőségem nyílik arra, hogy jobban, vagyis többet megvalósítsak közülük. Ha konkrétumokra gondolok, akkor elsősorban a DÖK működési rendszerét szeretném megreformálni. Szeretném azt, hogy hatékonyabban tudjunk közösen együttműködni. Ennek egy részét már

megcsináltuk Nagy Mariann tanárnővel, kiosztottuk a feladatokat, hogy ne az legyen, hogy van egy elnök meg két munkacsoport-vezető, és ők csinálnak mindent. Megvan, hogy ki mit szervez. Ne nézzen ki úgy egy gyűlés, hogy a fele az embereknek elalszik meg tanul.

A programok szervezésén kívül milyen körökben tevékenykedik a DÖK? Feltéve, ha ez nem bennfentes téma.

Természetesen nem. Tavaly például volt egy olyan törekvés, hogy a házirendet átolvasva próbáltunk reformötleteket gyűjteni. Nos, ezeket még nem iktatták be, ha jól tudom, még a tanári kar ezeket átbeszéli. Röviden, tömören a DÖK feladata a diákok érdekképviselése, illetve, hogy szervezzünk érdekes programokat, hogy fölpörgezzük a sima hétköznapiakat. Gondolok itt a nagyszünetes versenyekre, vagy éppen a humorfesztiválra. Utóbbi idén megpróbáljuk kicsit másképp megszervezni, ezáltal újra életet lehelni a dologba. Mielőtt megválasztottak volna elnöknek, már előtte elkezdtem szervezni egy táncházat, ami februárban lesz. Nem a megszokott néptánc, hanem kicsit modernebb vonalat vennénk elő, mondjuk rockit vagy hasonlót.

Papp Bence, 12. A

Luis Llaver: Bye, bye, Piár

Luis Llaver Argentínából érkezett hozzánk 2016 szeptemberében. Egy félévet töltött iskolánkban a 10. B osztály tagjaként. Most búcsúüzenetét olvashatjátok.

Nem vagyok a szavak embere, és búcsúzni sem szeretek, de mindezekelőtt szeretném megköszönni mindenkinek, különösen az iskola veze-

tőségének, a tanároknak, hogy megnyitották számomra az iskola kapuit. Köszönet diáktársaimnak, hogy befogadtak és úgy érezhettem itt magam, mint otthoni iskolámban.

Öt nagyon szép hónapot töltöttem egy fantasztikus iskolában, és hálás vagyok minden embernek, akit itt ismertem meg, és segített átélni a magyar diákok

hétköznapijait, céljait és törekvéseit. Nagyon tetszett az iskola, az itteni oktatási rendszer működése és az, hogy a tanárok gyakran hívták a diákokat órán kívüli tevékenységekre.

Remélem és kívánom, hogy más cserediáknak is lehetősége nyílik arra, hogy tagja legyen ennek a nagy családnak!

Luis Llaver

Szép megtiszteltetés,
De nem bírok vele:
Nem vagyok már a kés,
Hanem csak a nyele.

Arany János: Főtitkárság

Öregdiák, nem vén diák

„Lényeg, hogy továbbadjuk az értékeket”

Vida-Szűcs Imre a piarista emlékekről és a sajtómunkáról

Vida-Szűcs Imre a Délma-gyarország című napilap szerkesztője, akinek keze alatt egy-egy cikk elnyeri végső formáját. A Patrocínium alkalmával iskolánkban előadást tartó öregdiákunkat kérdeztük piarista múltjáról.

Mért választottad több mint egy évtizeddel ezelőtt a szegedi piarista gimnáziumot? Miért volt jó piaristának lenni?

Amikor tizedikes diákként úgy döntöttem, hogy a gimnáziumi tanulmányaimat nem Pannonhalmán szeretném befejezni, egyértelmű volt, hogy Szegeden a Piárba jövök. Nem döntöttem rosszul.

Ugyanolyan szellemiségben folytatódtak számomra a piaristáknál a diákévek, mint amit már megszoktam az előző négy év alatt a bencéseknél. Az a szigorú napi-rend, amely Pannonhalmán kollégistaként megszokott volt, itt, Szegeden teljesen átalakult. A lakóhelyemtől így már öt perc alatt eljutottam bringával az iskolába, nem kellett több száz kilométert utazni. Pannonhalmán harmincágyas hálóban aludtunk tizedikig, havonta egyszer utaztunk haza, és szombatonként is tanítás volt. Ezek a kötöttségek megszűntek számomra, viszont szinte azonos légkörbe kerültem a Piárban. A tanárok ugyanúgy megkövetelték a jó teljesítményt és a keresztény emberhez méltó viselkedést, az osztálytársaim hamar a közösségbe fogadtak, és új barátokat szereztem.

Kérlek, meséld el nekünk egy emlékezetes pozitív élményedet, amely a gimis éveidhez kötődik!

Az erdélyi osztálykirándulás hatalmas élmény volt tizenkettődikben. Olyan gyönyörű helyeken jártunk, mint például a Szent Anna-tó vagy a Békás-szoros. Csíkszentdomokoson megtapasztaltuk a helyiek vendégszeretetét: sosem felejttem el, hogy a búcsúzás reggelén friss töltött káposztát (!) ettünk hajnali 4-5 óra körül.

Milyennek gondolod az igazi, az ideális, az eszményi piaristát?

Az igazi piarista a hagyományokra támaszkodva, a keresztény értékekhez ragaszkodva menedzseli az életét a modern világban. Nyitott minden újdonságra, és tudja, hogy

hol a határ. Ismeri a saját értékeit, gyengeségeit, és úgy valósítja meg önmagát, hogy másokat is enged szóhoz jutni. Azt gondolom, nem kell mindenkinek eszményi piarista diáknak/öregdiáknak lenni, a tanáraink sem ezt várják el. A lényeg, hogy valamit továbbadjunk azokból az értékekből, amelyeket a piarista nevelés adott, és törekedjünk arra, hogy a családjunkban, a munkánkban megnyilvánuljon az a plusz, amit az iskolánkunk köszönhetünk.

Milyen szerepe volt abban a középiskolának, hogy közel kerültél az újságíráshoz?

Engedjétek meg, hogy egy kicsit visszakanyarodjak azokra az évekre, amelyeket a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban töltöttem. Ott ugyanis nem volt diákújság egészen addig, amíg – mint már az előadásban elmondtam – az egyik osztálytársam ötlete nyomán létre nem hoz-

tuk. Így született a Pannonhalmi Zsemlé című lap. Óriási lelkesedéssel dolgozott egy maroknyi csapat. Nem sok köze volt a valódi újságíráshoz annak, amit csináltunk, de hasznos tapasztalatokat szereztünk. Itt, a Piárban természetesen érdeklődve olvastam mindig a Piár Futárt. Úgy alakult, hogy a szerkesztésében és az írásában nem vettem részt. Ettől függetlenül megmaradt az érdeklődésem az írás iránt. Szerettem a magyart, Tóth Ákoshoz jártam fakultációra. Rengeteg elemzést és más fogalmazást íratott velünk, az órán mindig kiértékeltek ezeket. Sokáig nem készültem újságíróra, érdekelt a szociális munka, a pszichológia is. Végül sikerült bejutnom a szegedi egyetemen kommunikáció szakra.

Melyik cikkedre vagy a legbüszkébb?

Közel nyolcszáz cikket találtok a Délmagyarország online kiadásának archívumában a nevem alatt. Igen nehéz ezek közül egyet kiválasztani, amelyre a legbüszkébb vagyok. Meg kell jegyezni, hogy pályakezdő újságíróként általában nem én írtam a címodalas anyagokat, de volt alkalmam kibontakozni néha egy-egy terjedelmesebb szövegben is. Szerettem az érdekes emberi történeteket, és ha csak egyet kell kiemelni, akkor a vakvezető kutyás írást mondanám. Ebben bemutattam Macska Zsuzsit és az azóta nyugdíjazott kutyáját, Bogit. Elmentem velük, és megnéztem, hogyan közlekednek a városban. Egészen döbbenetes élmény meg tapasztalni, hogy a kutya mennyire fontos támasza lehet egy vak embernek. Körülbelül két éve kértek arra, hogy szerkesztőként dolgozzak tovább a Délmagyarországnál. Azóta abból „főzöm”, amit az újságíró és a fotóriporter kollégák adnak, és igyekszem a lehető legszebb és legérdekesebb oldalakat összeállítani.

SZEPiPRESS

Kivánjuk a' sajtó szabadságát, censura eltörlését.
Ministeriumot Buda-Pesten.

Mese az álomgitárról

Megtörtént koncert alapján...

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gitár. Ez a gitár nem olyan volt, mint a többi, hanem egy kicsit más, mégis hasonlított többi testvéreire. Nem volt sokkal nagyobb, sem pedig sokkal kisebb, egyszerűen nem volt feltűnő. Nem volt hosszabb íves nyaka, nem volt díszesebb fejcskéje, az azon található kulcsai nem aranyból és nem is gyémántból készültek. Azonban ez a gitár tudta magáról, hogy más fából faragták. Elérkezett a nagy nap az életében, hosszú hallgatása után mozdulatlanságából, álmából felébredt, felsírt, felzengett, akár e színes világot kémlelő újszülött gyermek. Mihelyst megszólalt, szeretett mestere ujjvégeinek táncoló körömpengetése hirtelen életet lehelt a kecses testbe. Testvérei a műhelyben csendben hallgatták, volt, aki örömeiben, volt, aki irigységében, de mégis együtt rezonáltak vele, gyönyörű hangja delejezte őket.

Majd jött a másnap, és azon reggelen a naptól szikrázó testén új gazdája szilуетtje tűnt föl... Történetünk folytatódhatna tovább, mégis e mese hangulatából átröppelve térjünk be az iskola egy jó búvóhelyére, a könyvtárterembe, amely helyszínénél szolgált fent említett főhősünk bemutatkozásánál január 25-én. Induljon is a kis beszámoló arról a koncertről, amelyet a szegedi Vántus István Szakközépiskola gitárosai adtak a messzi földről ismert álomgitár, egy Sakurai-Kohno mesterhangszer jóvoltából. A hangszer és gazdája megérkezése előtt elmaradt a biztonsági emberekből álló, fekete öltönyös delegáció kísérete, mégis ismervén

a gitár anyagi értékét az ember szívesen eljátszott ezzel a gondolattal. Dr. Bozóki Andrea, a gitárosok tanárnője segítségével igazi házikoncert-hangulat kerekedett aznap este. A nézők soraiban helyet foglaltak művészeti iskolánk gitár tan-

szakos diákjai, majd feltűntek a sebes léptű kollégisták is, akik feltöltötték a könyvtárterem emeleti galériáit.

A konzis gitárosok változatos repertoárjából természetesen nem hiányozhattak J. S. Bach lantra írt kompozíciói, amelyeket mindig varázsövez, hiszen ezek a művek 11-13 húros lantokra íródtak. Ebből adódóan az említett műveket valóban csak varázslással lehet a hathúros gitáron előadni. Nem véletlenül mondják, hogy Bach lantműveivel a gitárosoknak külön levelet írt. Felcsendültek népszerű dél-amerikai szerzők művei, név szerint Augustin Magnore Barrios, Jorge Morel és a híres, kubai születésű Leo Brouwer tollából.

A mesterhangszert Lakner Margaréta szolgáltatta meg. Egy ilyen, csodálatosan megépített, sokáig érlelt fából készített hangszer sem keltethető életre hozzáértő kezek nélkül. Itt viszont megtörtént a csodagitárnak és mesterének szerencsés találkozása.

A fellépésért köszönettel tartozunk Tukacs Krisztinának, Czako Istvánnak és az Eötvös Alapítvány egyik fent is említett támogatójának, különdíjasának, Lakner Margarétának, aki tanulmányi eredményéért cserébe megszólaltathatta ezt az álomgitárt.

Szalkai Sándor

A Mester Tanoda Alapítvány tevékenységét alapfokú művészetoktatási intézmény felállításával kezdte 2001-ben. 2007-ig működött a Mester Tanoda Alapfokú Művészeti Iskolát, amelyet ettől az időponttól kezdve a Magyar Piarista Tartományfőnökség tart fenn. Továbbra is kiemelten fontos feladatunknak tekintjük a művészetoktatási intézmény munkájának segítését, azonban tevékenységi körünk jelentősen bővült:

Legfontosabb tevékenységeink:

- Magyar népi hagyományok ápolása és felelevenítése
- Kulturális tevékenység, kulturális programok szervezése
- Tehetséggondozás
- Utánpótlás-nevelés
- Alapfokú művészetoktatás támogatása
- Mesterkurzusok szervezése
- Képességfejlesztés
- Ismeretterjesztés
- Kulturális örökség megővése
- Ösztöndíj, támogatás nyújtása

Mester Tanoda Alapítvány
6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.

Bankszámla szám:

CIB Bank

11100403 -18468579 -10000001

Adószám: 18468579 -1- 06

Hogyan böjtöljek a Facebookkal?

Afarsang után következnek a nagyböjt 40 napos időszaka. Legalább leadhatunk pár kilót, ebben is segít minket az egyház. Ez a hamvazó-szerdával kezdődik és húsvétal fejeződik be. A keresztényeknél ilyenkor arra emlékeznek, hogy Jézus 40 napig böjtölt, mielőtt tanítani kezdett. Illetve ilyenkor készülünk fel arra, hogy Jézus kereszthalálával, kinszenvedésével és feltámadásával megváltott minket a bűn szolgásgától.

Ez nem azt jelenti, hogy mi már nem is hibázunk, nem tévedünk, tehát tökéletesek vagyunk. Hanem azt mutatja, hogy van egy bombabiztos lehetőségünk a boldogságra és az öröme, és hogy azt ne csak életünkben érezzük, hanem halálunk után is. Ami természetesen nemcsak a vallásos embereknek szól, hanem mindenkinek. Ehhez nem kell mást tenni, minthogy megnézzük, hogyan tudnánk segíteni abban, hogy mindenki kihozza magából a

legjobbat. Ez bármi lehet, akár egy kedves mosoly, egy szó vagy egy kérdés. Vagy egy kis segítség a háziban. Tényleg nem kell nagy dolgokra gondolni.

A böjtnek tulajdonképpen az a feladata, hogy bemutassa: ha lemondunk valamiről, talán jobban értékeljük azt. Ez nemcsak az étkezésre értendő, hanem lehet akár a kevesebb gépezés, facebookozás, instagramozás vagy playstation-özés.

Ez az elcsendesedés időszaka is, ami ahhoz kell, hogy közelebb kerüljünk Istenhez. Ez abban is segít minket, hogy újra világosabban és tisztában tudjuk látni a céljainkat, a lelki életünket vagyis az Istennel való kapcsolatunkat.

Láthatjuk, hogy a böjtnek több jó hatása van ránk. Így bátran tudom ajánlani, hogy próbáljunk ki valamit a fentiek közül. Esetleg azt, hogy nagyhéten kevesebbet facebookozunk, s mégis többet beszélgetünk.

Aleksza János, 12. B

Demokratikus piarista imakör a Zöld Szalonban

Tavaly februárban indult egy kisközösség a szegedi piarista rendházban. Több ízben beszélgettünk Zsódi Viktor tanár úrral, mire eljutottunk arra a pontra, hogy elkezdjük. Olyasmi céllal indítottuk el az egészet, hogy teljesebben éljük meg kereszténységünket, mint ahogy azt az iskolai hittanórákon tesszük. És azért, hogy csak egyszerűen érezzük jól magunkat.

Elsősorban olyanokat szólítottunk meg, akik nem feltétlenül gyakorló és tapasztalt hívők, de mindképpen nyitottak a hitre. Az első tagok a jelenlegi 11. A, 11. B és 10. B osztályokból kerültek ki, mostanra sajnos csak a 11. A-sok maradtak. Miután megvoltak a személyek, és nagy nehezen találtunk megfelelő időpontot, az első alkalom közeledtével felmerült a legnagyobb kérdés: mégis mit csináljunk? Tisztában voltunk vele, hogy a gárda megtartá-

sához egy ütős performanszt kell mutatnunk. Zsódi tanár úr szerint a tea és a keksz már ebbe a kategóriába sorolható, főleg ha mindezt megfűszerezzük egy fekete-fehér filmrészlettel, ahol mindenkit Bélának hívnak, és pusztá kézzel próbálnak eltolni a helyéről egy kocsmát. Hát valahogy így indult a mi kis demokratikus imakörünk.

Alkalmainkon a gazdasági, politikai és közélet legkülönbözőbb témáit érintettük: a migrációtól kezdve az ideális oktatási rendszeren keresztül egészen Kun Páterig. Mindez azért működ-

het ilyen sokszínűen, mert ha valaki talál egy érdekes verset, videót, az a facebook-csoportunkon keresztül megoszthatja a többiekkel. Ezért is vagyunk demokratikusak...

Több olyan programunk is volt, ami túlmutatott az egyszerű délutáni összejöveteleken. Közös tekintetük meg a tavalyi BL-döntőt, voltunk vitorlázni a Balatonon, sőt nyáron még Bosznia-ba is elzarándokolt a csoport. Ez utóbbiról, sajnos, a csoportvezetői képzés miatt lemaradtam, de a többiek nélkülüm is jól érezték magukat...

Azzal, hogy idén az iskolánkban több pasztorációs csoport is indult, a mi működésünk is megváltozott. Például már nem a rendházban gyűlünk össze, hanem az úgynevezett Zöld Szalonban, a kollégium igazgatói rezidenciáján. Minden alkalomról a vezetőknek ki kell tölteniük egy kétoldalas táblázatot a pasztorációs csoportok tartományfőnöki asszisztensének. Ez a feladat (is) általában rám hárul...

Az, hogy egy kisközösség vezetője vagyok 17 évesen, olyan dolgokra tanít meg, amiket egyébként nem tapasztalnék az emberi kapcsolatok terén. Továbbá nagyon sokat tanulok más diákoktól, és különböző nézőpontokat ismerek meg. Mindenkit buzdítok arra, hogy ha lehetősége van rá, vezessen kiscsoportot!

Nagy Csongor, 12. A

„Anyám helyett anyám” A Szűzanya a piaristák életében

„Szeresd és szerettesd meg Máriát!”
(P. Faustinus Oteiza spanyol piarista vértanú)

Körkérdésünk segítségével annak jártunk utána, mit jelent Szűz Mária a piarista szerzeteseknek, az iskolában dolgozó tanároknak és öregdiákjainknak.

Tőzsér Pál SP: Szűz Mária? Anyám helyett anyám. Aki minden helyzetben mellettem van. Aki a legfőbb segítőm. Sok gödörből húzott már ki. Mint a rosszcsont gyereket az anyukája. Ő a legfőbb mennezei oltalmazóm.

Böszörményi Géza: Szerzetesi életem szorosan kötődik Szűz Máriához, hiszen a szerzetesi nevem (a Matre Dei, Isten Anyjáról nevezett) is hozzá kapcsolódik. Emellett meghatározó az életemben a Fokoláre mozgalom lelkiisége, amelyet Mária Művének is neveznek. Mária az, aki kapcsolatot teremt Isten és ember között a megtestesüléskor; ezt azonban mély alázattal, „visszavonultan” teszi. Ezekben (is) szeretnék hasonlítani rá.

Papp Attila: Számomra olyan ő, mint egy folyamatosan mellettem lévő édesanya. Türelmes, szerető szívű és megbocsájtó. Egyszerre jut eszembe róla Betlehem és Jeruzsálem; a születés meghitt boldogsága, valamint a szenvedésen, halálán át való üdvösségre jutás.

Keszeli Sándor: Szűz Mária számomra elsősorban példa, különösképpen a hívő ember alábbi három lényeges vonásában:

1. amit kap Istentől, azt gondozza, ápolja, engedi, segíti fejlődni, majd továbbadja másoknak – ezt tette Jézussal is,
2. csendes figyelemmel, nyitottsággal, készséggel állt Isten elé, aki, ha megszólította, belső alakulásra hívta,
3. a születő egyházban tapintatos „háttérmunkásként” szolgált.

Oltványi László: Félelem a szerepléstől, rohanás a vonathoz, egy váratlan dolgozat – sok szedett-vedett dolog rémisztett meg gyermekkoromban, melyekre válaszem egy-egy megtanított „Most segíts meg Mária” elmormolása volt, és úgy tűnt, hogy mindig meghallgatásra talált. Mentsvárszerűen. Persze, azért éreztem, hogy a félelemből, kényszerűlten tett dolgok nem tükrözhetik a valódi bizalmat. Nem régen zárándokoltam harminchárom napot, s tapasztaltam, hogy a napi rózsafüzér „mormolása” lassan, észrevétlenül életerővé változott bennem. Tanított, értelmet és célt adott, törődést oltott belém, elszántságot a jó-

ban... Alázatra nevelt. Ezeket a hétköznapijaimban rutinszerűen elfeledem.

Keserű György SP: Kalazanci Szent Józseffel együtt szeretnék az Istenanya Szegényei közé tartozni. Mária mindig érzékeny szívvel tekint a szegényekre, és ezt a tekintetet én is keresem rajtuk, keresem magamban. Mária az Úristen kegyelméből egészen büntelen volt, a bűnök gyökerét Isten tépte ki a szívéből, és ez nekünk is remény, hogy a szív tisztaságát Isten hajtja végre, így ez nem teljesen a mi erőfeszítésünk eredménye. A rózsafüzér fontos kapaszkodót jelent, mindenkor felfedi a lelki alapokat, boldog, aki kézbe tudja venni élő hittel.

Mészárosné Szabó Tünde: Amikor pár éve Tőzsér tanár úr ugyanerre a szép feladatra kért fel, nagyon sokat gondolkodtam. Először is, nekem Mária kicsit arctalan, hiszen a háttéréről nagyon keveset árult el számomra a Szentírás. Csak a kérdéseim szaporodtak. Aztán rájöttem, hogy pont ez a lényeg az ő alakjában: a kérdéseket félretenni. Csak határozottan válaszolni, ahogy ő. Egy nagy igennel. Szeretném azt érezni, hogy nekem is igent mond, ha hozzá fordulok. Egy biztos, nyugodt, szép, jó anya, aki igennel felel akkor is, ha rólam van szó. Több nem is kell.

Csizmadia Zsolt: Mária jelenléte az életemben nagyon fontos. Hozzá bármikor bátran fordulhatok, imáim meghallgatásra lelnek, és anyai szeretetével a közbenjárása sem marad el. Mindig segít! Nagy megnyugvással tölt el, hogy nemzetünk olt-

talmazója. Védelmező karjaiban bizakodva tekinthetünk előre!

Újhelyi Zsigmond: Mária, „áldott vagy te, az asszonyok között” – hallja az angyaltól. Hiszem, hogy én is, mindnyájan áldottak vagyunk, Isten szeretett gyermekei, akik mellett mindig ott van Atyánk. Legyen áldás az életünkön, mi pedig legyünk áldás másokén. Máriát szokták „társteremtőnek” is hívni, mivel világra hozta Jézust, Isten fiát. Én is lehetek olyan személy, aki bekapcsolódik Isten országának megvalósításába, lehetek társteremtője Istennek. Kell nála jobb „munkatárs”? A kánai menyegzőben azt mondja a szolgálknak Mária, hogy tegyék meg, amit Jézus mond. Szerintem ezt mindnyájunknak mondja. Jézusra irányítja tekintetünk, hogy hallgassuk, lássuk, amit ő tesz és mi is váljunk hozzá hasonlóvá, krisztusivá, kereszténnyé.

Tóth Zsanett, 12. B

Szülőhelyem, Szalonta,
Nem szült engem szalontai;
Azért vágyom naponta
Kunyhóba és vadonba.

Arany János: Szülőhelyem

Születhet-e a tökéletes film egy könyvből?

Mindig szerkesztőségünk örömeire szolgál, amikor diákok kiváló dolgozatait közölhetjük. Kuna Áron írása Szalóki Noémi tanárnő közvetítésével jutott el postaládánkba. Íme, így is lehet esszét, érvelő fogalmazást írni.

Az elmúlt évek során jó pár könyvet próbáltak meg vászonra vinni, több-kevesebb sikerrel, azonban minden megfilmesítésnek, adaptációnak akadnak pártolói és ellenzői. Még az Eragonból készült filmről is hallottam jó véleményt, amiről köztudott, hogy szörnyen sikerült. Úgy gondolom, ebben a témában igencsak helye van a szubjektivitásnak, aminek forrása meglátásom szerint az üzenetben rejlik.

Minden mű – még ha nem is mindig feltétlenül szándékosan – azzal a céllal készül, hogy egy üzenetet tartalmazzon, amit megpróbál közölni a befogadóval. Az átadni kívánt információkból mindenkinek más marad meg, attól függően, hogy mire kapható, mit tud felfogni, tudatosítani, megérteni. Ugyanez a helyzet a film rendezőjével is. Értelmezi a könyv mondanivalóját a maga módján, majd megpróbálja ezt a filmen keresztül is közölni. Attól függően, mennyire sikerült megtartani ez eredeti gondolatokat,

mondhatjuk, hogy jól vagy rosszul sikerült adaptációról van szó. A legtöbben a szerint ítélik meg a látottakat, hogy mennyire egyezik meg az eredetivel. Mivel mindenki mást tart fontosnak, a film nem tudja valamennyi néző elvárásait teljesíteni. Ezért kijelenthetjük, hogy összességében a kommunikáció az irodalmi művek és a belőlük készült film között sosem lesz tökéletes és egyenrangú.

Persze a megítélésnek nem csak az átadni kívánt információ számít. Ha az előző bekezdésemben az összes „üzenetre” utaló szót kicseréljük az „élmény” kifejezésre, szintúgy igazságot kapunk. Miért fordulhat elő mégis, hogy egy adaptációt általánosan jónak titulálunk? Valószínűleg sokkal előfordult már, hogy a következő állításhoz hasonló megnyilvánulást hallottak: „A könyv nem tetszett, a film viszont nagyon. Ezért ez egy jó megfilmesítés.”

Holott, ha belegondolunk, akkor lehetne tökéletes megfilmesítésről beszélni, ha az eredetivel megegyező élmény marad meg a nézőben. Tehát aki a könyvet nem élvezte, az a filmet sem preferálja. Mivel azonban a film más célt szolgál, máshogy közli a dolgokat, egyes esetekben kijelenthetjük, hogy az átirat igencsak jól sikerült, vagy éppen – pl. az

Útvesztő trilógia – az hozta meg a sikert a könyvnek.

Sokszor emlegetett példa A Gyűrűk Ura, ha jó adaptációról van szó. Való igaz, hogy a filmnek sok esetben sikerült megteremtenie a könyv hangulatát, atmoszféráját: ahol szükséges, kissé vontatott, ahol kell, felpörögnek az események. Hatásossá teszik a jól sikerült CGI animációk, a gigantikus képek, így sok esetben sikeres megfilmesítésről beszélhetünk. Mégis, az idő hiányában kimaradt apró jelenetek, párbeszéddek mind elvesznek kicsit a hatásból. A színészek valódi személyisége mind alakít, formál valamit az eredeti karaktereken. Ezek miatt itt sem említhető azonos szinten a két alkotás, s míg jelen esetben az általános vélemény alapján jó filmről beszélhetünk, nem az teszi naggyá a művet, hogy megegyezzen az eredeti könyvvel.

Összességében nem az a fontos, hogy mennyire hasonlít a megfilmesített verzió az eredeti műre, hanem az, hogy önálló alkotásként mennyire állja meg a helyét. Tehát a könyv tartalmából készített jó film előfordulhat, tökéletes átdolgozás és feldolgozás viszont nem.

Kuna Áron, 11. A

Az ifjú pápa

Körülbelül öt éve jelent meg egy olasz vígjáték *Habemus papam* címmel, melyet sokan nagy érdeklődéssel indultak megnézni a mozikba. A film azonban nagy csalódást okozott, mivel a rendezőnek semmi fogalma nem volt arról, mi folyik a Vatikán és az egyház egyes intézményeinek falai között. Rengeteg emberben fogalmazódott meg az a gondolat, hogy kellene egy olyan film, amely valós alapokra építi a történetét. A reménysugarat sokaknak Paolo Sorrentino Az ifjú pápa című sorozta jelenti.

Lenny Belardo (*Jude Law*) egy árva kisfiú, aki Mary nővér (*Diane Keaton*) szárnyai alá kerül a nevelőintézetben és segítségével a papi pályát választja. A történet ott kezdődik igazán, amikor a kicsi Lenny XIII. Piusz néven az első amerikai származású pápa lesz.

Az ifjú pápa nyugatias felfogásából számos bonyodalom származik. Maga mellé hívhatja Mary nővért, kételyekben hagyja a hívó közösséget a szentbeszédet, amire a sajtó is

felfigyel. Ilyen például, hogy addig nem láthatják a hívők az arcát, amíg meg nem lelik Istent. Más esetben eltörli régi pápák rendelkezéseit, és a középkori szigorhoz nyúl vissza. Ezek hatására Piusz szinte támogató nélkül marad.

Nagyon magával ragadó a sorozat, a forgatókönyvíró (aki egyben a rendező is) valláskritikáját könnyen felfedezhetjük benne. Látni lehet, hogy egy olasz ember mit gondol a pápaságról, mi az, amin önmaga is változtatna. Például betiltaná a pápa arcképevel díszített tárgyak árusítását. Ehhez szellemes mondatok és komoly jelenetek társulnak, amelyek

igazán hatással tudnak lenni az emberekre. Kiemelkedően jók a dizsletek is. Bár a Vatikánban játszódik a történet, de egy részt sem ott forgattak. Ez azonban nem érződik a sorozaton.

Az ifjú pápát szívesen ajánlom mindenkinek, akit érdekel egy kicsit a vatikáni élet belülről.

Bali Erika, 10. C

Mi is az a művészeti nevelés?

A 11. és 12. osztályban egy új tantárgy jelenik meg az életünkben. Ez se nem rajz, se nem művészettörténet, se nem ének, se nem iparművészet, se nem filmelmélet – mégis mindenből egy kicsi.

Kisgyermekkorunk óta ceruza van a kezünkben. Hol rajzolunk, hol írunk, hol meg színezzünk. Aztán megpróbáljuk megfigyelni a világot, és papírra vetni. Így tehát a háromdimenziós teret két dimenzióra vetítjük, s elhitetjük a nézővel, hogy amit lát, az térbeli. Ehhez még hozzásegítenek a színek, melyek térhatásukkal hozzájárulnak a helyzet elképzeléséhez.

S mikor már nagyon tudunk rajzolni, festeni, akkor 11. és 12. osztályban megjelenik életünkben a művészeti nevelés mint tantárgy. Nincs se tankönyv, se kötelező olvasmány, mégis kell hozzá füzet, figyelem és fegyelem, bónuszként pedig az alkotás

öröme annak, aki megéli.

Minden órán valamilyen témáról elmélkedünk. Megnézzünk néhány művészeti alkotást, és megpróbáljuk megfigyelni a kor emberét, annak életét, azt az igényét, miért van szüksége így vagy úgy kifejeznie a gondolatait, és azt milyen rendszer szerint teszi. Van ebben történelem, zene, építészet, filmművészet, színelmélet, lakberendezés, ékszer és minden, ami a kor emberéhez tartozik. Mi pedig beleképzeljük magunkat az alkotó korába, vágyaiba, mondanivalójába, és igyekszünk megérezni a történelmet. Közben csiszoljuk, átformáljuk, kiélesszítjük műveltségünket.

Ám azt is halljuk minden alkalommal, hogy a művészet mindig kortárs. Mit is jelent ez? Az emberek, különösen a művészek, akikben érzékenység lakozik, igyekeznek tükröt tartani a kornak. Mindezt úgy csinálják, hogy kiemelnek olyan eseményeket, jelen-

ségeket, érzéseket, amelyek erősen hatottak rájuk. A tükör általában kissé túlzó a kor emberének, mert ő nem lát mindent, s nem úgy szemléli a világot, ahogy a művész. Az alkotó a maga túlérzékeny receptoraival felnagyítja, torzítja a jelenségeket, mert ő így érzi, így éli meg mindennapjait.

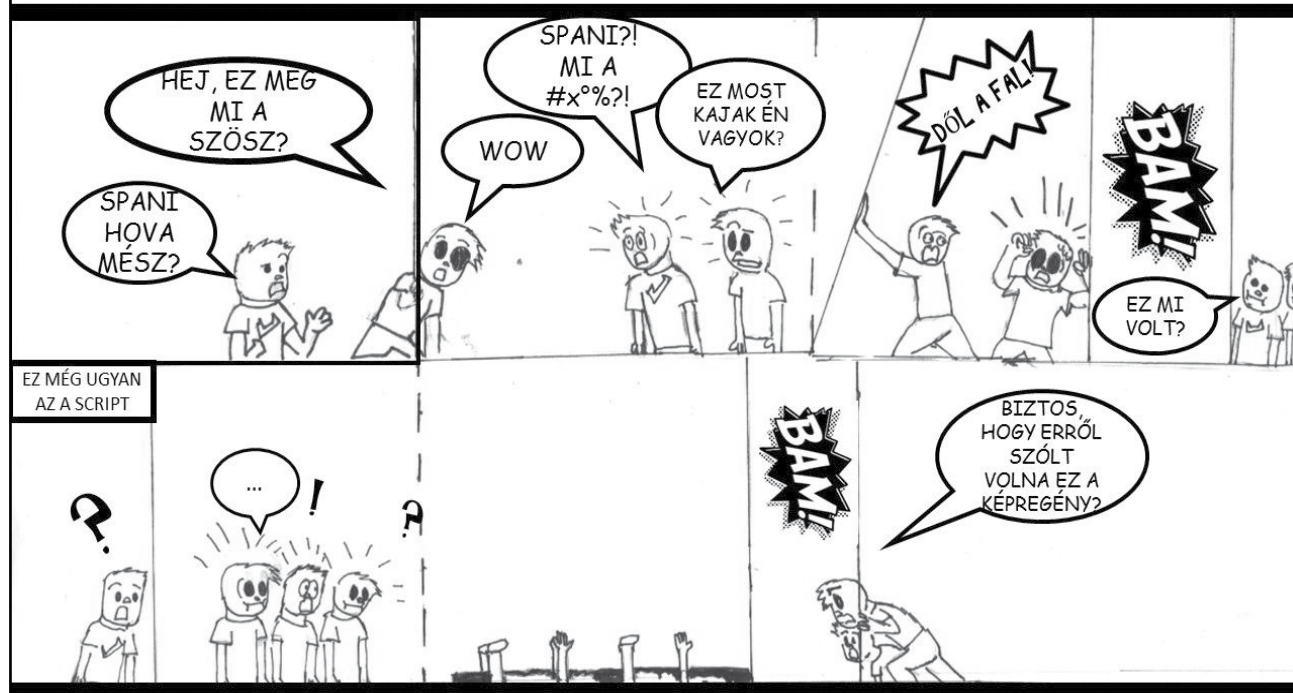
S aztán elérkezünk a kortárs képzőművészekhez, akik ma köztünk élnek, találkozunk kiállításokon a műveikkel, s igen gyakran velük személyesen is. Ilyenkor rádöbbenünk, hogy ezek az emberek köztünk járnak és élnek, ismerjük őket, vagy el-tűnnek a tömegben, és érthetetlen színfoltokat, hangulatokat, kifacsart emberi testeket mutogatnak nekünk, jóllehet ezeket mi nem is látjuk. Mivel a művészt érzései erősen kötik a jelenhez, azért ábrázol olyan furcsaságokat, amelyek közvetlenül nincsenek a szemünk előtt. Ám ha felkaparjuk a jelenségek felületét, ott látjuk,

érezzük azt, amit a vásznon, plasztikán, fotón mutat nekünk.

Azután mi is alkotunk az órákon, megpróbáljuk kifejezni magunkat képen, plasztikában, és kiderül, sokkal mélyebb értelmet fejezünk ki ily módon, mint szavakkal. Elindul a tudattalanunk, és megmutatja azt, amit nem is tudtuk, amit soha nem is gondoltunk volna – tudatosan. Ezek a próbálkozások olykor sikeresek, olykor nem, de az alkotás folyamata és megsza-badító természete a lényeg: valahogy valamit kimondtam, megmutattam az igazságból. Abból az igazságból, amit magyaráz, történelem-, fizika-, biológia-, matek- és más órákon magamba szívtam, csak most itt áll mindez együtt, egy kép színeiben, formáiban, s kiderül, közöm van ehhez a világhoz.

Barkos Bea

Paradoxon – Zokni képregénye

Soknak lettem már, hogy élek,
A szemében szűrő tűske:
De van még egy kicsi lélek,
Aki rám hiú és büszke.

Arany János: Növünk együtt

A jövő már e-lábnymainkon tapos

Egy lábnym számos dologról árulkodik. Elég arra gondolni, mikor a helyszínelő megvizsgálja a cipő által hagyott mintát egy nyomozás során. Ha aprólékosan megnézi, akkor sok fontos információ kiderülhet az elkövetőről.

AZ ÖKOLÓGIAI LÁBNYOM

Az ökológiai lábnym azt mutatja meg, hogy az embereknek mennyi földre és vízre van szükségük az öfenntartáshoz a megtermelt hulladék függvényében. Ezzel már találkozhattunk földrajzórán. Érdekes megnézni, hogy mely országoknak a legnagyobb illetve a legkisebb az ilyen lábnyma. A lista élén az USA áll, őt az Egyesült Arab Emírségek követi, majd Kanada jön, mind 8 hektár fölötti mérettel. A sor végén Nepál, Mozambik, Banglades áll 1 hektárnál is kevesebb lábnymmal.

AZ E-LÁBNYOM

A lábnym fogalmát alkalmazhatjuk az internet és a közösségi oldalak világában is. A legegyszerűbb – szintén országokra kivetítve – az a térkép, amely a rendszeres internethasználatot mutatja, vagy amelyen a közösségi médiahasználók szerepelnek. A legnagyobb hátránya az internetnek, hogy az otthagyt nyom soha nem vész el, hiába törölte ezt a felhasználó a kíváncsi szemek elől. Így van ez a közösségi oldalakkal is. A rendszer visszaélhet a tömördek felhalmozott információval. Ezt sokan nem tudják, így képesek a legnagyobb titkaikat is megosztani.

A közösségi média az az eszköz, amivel bárki könnyedén elér bárkit. Nagyjából ennyiben össze lehet foglalni az előnyöket. A Facebook, a Twitter és társai használatát oktatni kellene, hiszen sok ember kerül és kerül miatta bajba, vagy veszítette el miatta a munkáját. Elég csak egy-egy rosszabbul sikerült bejegyzésre gondolni.

Nézzük végig a különböző felületeken elkövethető hibákat és magukat a közösségi site-okat is, hogy mit kínálnak az adatainkért cserébe.

AZ ÖRÖKKÉ VÁLTOZÓ, MÉGIS ÖRÖKÖS KIÁLLÍTÁS – AZ INSTAGRAM

A rövid videók és fényképek megosztására való alkalmazást leginkább az okostelefonokról lehet kezelni. A lényege, hogy követünk embereket, oldalakat és ezek a tartalmat. Nagyjából fél éve van rajta „story mód”, ahová 24 órára fel lehet tölteni a fotókat. Annyival praktikusabb, mint a Facebook, hogy nem láthatja bárki a képeinket, mert a profil beállítható privátra.

De miért is nevezhetjük ezt egy kiállításnak? Talán azért, mert a legtöbb felhasználó „szétphotoshoppolt” vagy „szétfilterezett” képeket oszt meg. Néha ezek egy galériában is megállnák a helyüket, olyan szépen szerkesztettek. Ezekhez a fotókhoz nem kell egy többszáz ezer forintos fényképezőgép, elég egy közepes smartphone, ami akár HD-ban is képes rögzíteni. Utána az Instagram ajánl különböző filtereket és képszerkesztő lehetőségeket. Pár húzással és trükkkel egy profi fotóst is „utol lehet érni”, persze ehhez kell a jól elkapott a pillanat.

Melyek a hátrányai? Rengeteg ember a korlátozott követők miatt itt osztja meg a hétfőgőn történeteket vagy a kinosabbnál kinosabb fotókat. Ezt bárki megőrizheti magának, amivel akár vissza is lehet élni. Lehetett hallani, hogy híresebb embereket zsaroltak olyan felvételekkel, amelyekkel ők nem szerettek

volna később találkozni.

A MEGMONDÓ EMBEREK OTTHONA

A hazánkban kevésbé népszerű a Twitter, az sms-ezés internetes változata. Egy bejegyzéshez maximum 140 karaktert lehet használni. Így a mai felgyorsult világban nem kell sokat időzni, hogy elolvassuk a legfrissebb híreket.

A mikroblog leginkább a tengerentúlon népszerű. Ez egy olyan közösségi felület, amelyet általában maga a híresség kezel, erre nincs külön csapata, mint a facebook- vagy az instagram-oldalára. Így nincs menedzserek által ellenőrizve, milyen tartalom kerül ki.

Ezt a közösségi oldalt használja például Ferenc pápa, vagy a frissen beiktatott amerikai elnök, Donald Trump is. Az utóbbi elhíresült a beszólások tweetekről. Ide írta ki például, hogy véleménye szerint nem létezik a globális felmelegedés, és azt a kínaiak találták ki.

Lehet, jobb is, hogy a kékmadaras site nem olyan elterjedt Magyarországon.

10 MÁSODPERC HÍRNÉVÉRT BÁRMIT

Két stanfordi egyetemista találta ki a Snapchatet még 2011-ben, amely azóta már sok mindent megélt. Itthon 2013-tól „hódít” ez a közösségi médiaforma, mivel a legegyszerűbb módja annak, hogy kifejezzék a tinédzserek az érzelmeiket.

Nincsenek korlátok, így bárki megoszthat bármilyen tartalmat, de csak 20 másodpercig, mert utána eltűnik. De van egy hátránya, a screenshot, vagyis a képernyőkép. Ezzel szintén el lehet menteni a képet, viszont értesítést küld, hogy ki mentette el az általunk feltöltött tartalmat.

Ma már azért nem célszerű használni ezt az alkalmazást, mert az Instagram szó szerint ellopta az applikáció értelmét. Mégsem csökkent számottevően a Snapchat népszerűsége.

A KLASSZIKUS

A Facebook a legelterjedtebb közösségi oldal, hazánkban 5,2 millió ember használja. Na de hogyan? Itthon sokan nem kendőzik a véleményüket, legyen szó bármilyen vitatott témáról. De vannak olyanok is, akik nem tudják, mire való a Facebook koncepciója. Ami azt jelenti, hogy mindent megosztanak az életükről. A fiatal 11-12 éves gyerek kiírja, hogy éppen mi bántja a szívét, vagy a már „majdnem felnőtt” kipoztolja, hogy hol mulat a hétvégén. De az a jüzer is ismerős lehet, aki megosztogatja családi képeit. Őket a lájk- és a népszerűség hajhászás motiválhatja, amelyet egyesek egyszerűen nem tudnak megfékezni. Külföldön akár meg is lehet élni abból, ha valaki csak posztolgat a közösségi médiára.

KONKLÚZIÓ

Ahogy a fentiekből látszik, az iskolákban oktatni kellene a felelősségteljes internethasználatot. Hiszen e-lábnymmal szinte minden ember rendelkezik, így elképzelhető, hogy az FBI mindent tud rólunk. Ha viszont ésszel osztjuk meg a képeinket, véleményünket, akkor később nem kerülhetünk bajba életünk fontosabb pontjain.

Boga Szabolcs, 12. A

Húsz évig őrizték neki a díjat – emlékezés Kovács Mihályra (1916–2016)

„Már életében elérte azt a megbecsülést, amit pedagógus egyáltalán elérhet: Ő volt a Kovács tanár úr! Ha bárki kiejtette ezt a nevet, a számítástechnikában és kibernetikában, az emberek többsége csak rá gondolhatott, pedig vezetékeve az egyik leggyakoribb név a magyar nyelvben. A tanárok és a diákok még akkor is csak felsőfokon szóltak róla, amikor egy piarista szerzetest nem volt szokás példaképként emlegetni.” – emlékezik Kovács Győző, az első magyar elektronikus számítógép egyik építője.

Pár szót az életéről: Szegeden született egy szegény család hetedik gyermekéül. A szegedi piarista gimnázium tanulójaként az ott eltöltött nyolc év során megismerkedett a piarista élettel és a cserkészettel is. Ezek olyan nagy hatással voltak rá, hogy az érettségét követően kérvényezte, vegyék fel őt is rendbe, szerzetes szeretne lenni.

Budapesten a teológia tanulása mellett matematika-fizika szakos tanári oklevelet szerzett. Egyetemista éve alatt kialakult egy hobbi, ami nem más volt, mint a repülés. Ő maga is pilótává vált, és vitorlázó repülői engedélyt szerzett.

Szegeden kezdett el tanítani, ahol a mennyiségtan-, természetrajz- és gyorsírásozó órakon kívül is foglalkozott a diákokkal. Az ő általa vezetett repülőmodellező szakkörnek nagy sikere volt a diákság körében, emellett cserkészkedett, hajót épített, és megtanította a tanulókat a Tisza gátján síelni, hogy

a sítúrára senki se érkezen felkészületlenül. 1943-ban áthelyezték a pesti piarista gimnáziumba, ahol már nem csak szaktanárként, de osztályfőnökként is számítottak rá. A budapesti piarista diákéletében is rendkívül nagy szerepe volt, akárcsak Szegeden. Elindította az „aero szakkört”, kirándulásokat szervezett, és persze a cserkészlet sem maradhatott ki a repertoárból. A második világháború apropóját adott arra, hogy a piarista körön „túllépve” másoknak is segítséget nyújtson. Egy rendtársával jelentkeztek 1944-ben a Vöröskeresztnél, ahol a Németországba vitt magyar levonték mellé szegődtek tábori lelkészként. Kovács Mihály az utolsó levontecsoporttal tért haza Magyarországra 1946-ban.

Hozzáállása a gyerekekhez, a piarista rendhez és az oktatási rendszerhez példaeértékű volt. A budapesti piarista gimnázium államosítása, majd ismételt megnyitása után ezeket mondta: „...hogy ha ez a rendszer marad, akkor néhány év után újra, talán végleg is bezárják iskoláinkat, mert mi elveinkből nem engedhetünk, és nem is szándékoztunk engedni. [...] Elhatároztuk, hogy amíg taníthatunk, addig igyekezzünk olyan iskolát teremteni, amelyre később is vágyakozva emlékeznek vissza.”

Kovács Mihály érdekes és mindenki számára érthető, ezáltal közkedvelt fizikaórákat

tartott, foglalkozott a tudásra nyitott diáksággal, és a nap szinte bármely szakában bizalommal fordulhattak hozzá a tanulók. Rengeteg délutáni „bütykölő órát” tartott, ahol sok diák különféle kisebb-nagyobb eszközöket készített.

A tehetségesebb diákok alkotásai bekerültek a Tan-szergyártó által forgalmazott termékek közé is, például a rádiópad vagy épp az elektron-elhajlást bemutató készülék.

Élete során három, halála után pedig két díjat kapott a tanári, illetve az informatikai tevékenységeiért. Volt olyan díj, amit megszavaztak Kovács Mihálynak (mint a Fizikai Társulat legjelentősebb középiskolai tanárának), de mivel pap volt, nem vehette át az elismerést. Abban az évben senki nem kapta meg a díjat. Kovács Mihály húsz év elteltével mégis átvehette azt.

Egy volt tanártársa így emlékezik Kovács tanár úrról: „Piarista volt, a tanítás töltötte be egész életét. Nagysága abban állt, hogy mindig megérezte a kor szellemét. [...] Nem igyekezett mindent maga kitalálni, sőt annak örült, ha diákjai oldották meg a problémát... [...] Mindig megszólítható volt. Bármilyen kísérletet megmutatott fiatal kollégáinak, és igyekezett úgy segíteni, hogy kedve legyen a fiatal kollégának másnap bemutatni a kísérletet. Segítette a fiatalokat, hogy minél jobban tudják tanítani a fizikát.”

PBG

Egy legendás kor legendás piaristája

Százhatvenöt éve, 1842. január 10-én, Kiskunfélegyházán született Magyar Gábor piarista, iskolaigazgató és közéleti személyiség. Gimnáziumi tanulmányait szülővárosában és Szegeden végezte. 1859-ben, Vácott lépett be a piarista rendbe. Tanári oklevelét a pesti egyetemen szerezte, földrajz-történelem szakon.

A piaristák tatai, nagykanizsai és kecskeméti iskoláiban tanított. 1867-ben Szegeden kezdett tanítani, ahol 1871-től 27 éven át az iskola igazgatója is volt. Ezen kívül a város kulturális ügyeiben és az irodalom terén is széles körű tevékenységet fejtett ki. Fontos szerepe volt

a Dugonics-szobor felállításában, ő rendezte a Szegednek ajándékozott Somogyi-könyvtárat és ő volt a Dugonics Társaság egyik alapítója. Az iskolai értesítőkben számos tanulmányos cikket tett közzé. Megírta a gimnázium történetét is. Neki is köszönhető, hogy Szegeden a nagy árvíz után 1886-ban fölépült a piaristák új rendháza és

palotaszéri gimnáziuma (ma az egyetem természettudomány kara működik benne az Aradi vértanúk terén). Érdemeiért a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, Szeged városa pedig díszpolgárává választotta. 1899-től tartományfőnök lett.

„A szegedi gimnázium múltjában a legragyogóbb név Magyar Gáboré. Ha van ennek az iskolának legendás kora, akkor az nem a kezdeti küzdelmes évtizedeiben keresendő, hanem abban a 27 esztendőben, mely a gimnázium történetében Magyar Gábor korának nevezhető. Aranykor. Fényképe azt a régifajta magyar piaristát ábrázolja, akik nem mosolyogtak a fényképen, bár aranyos szívük volt. Mertek kemény vonásokkal az emberek elé állni, de ettől a férfimunkában megedzett arctól nem kellett félni, mert vonásaikat nem a furor paedagogicus (lat. pedagógusdüh, tanárt hajtó, készítő erő) keményítette meg. Pedagógiai elméletek nem szakították el őket az élettől, s egészséges hivatásszeretetük és feltétlen igazságosságuk mindenkinek bizalmát megnyerte. A társadalmi megbecsülésnek ebből a tőkéjéből élünk még ma is, amit a Magyar Gáborok és kortársaik gyűjtöttek nekünk.” – írja róla Megyeri József piarista

Forrás: internet

Az ifjú évek bajt hoznak s visznek,
Ha rontanak, vizsont jóvá tesznek:
Az öreg évek - évei rossznak -
Nem visznek többé, mindig csak hoznak.

Arany János: Különbség

A sporthoz alázat kell

Priváczki Laura sportolói hitvallása

Priváczki Laura 2012 végén kezdte az evezést, és 2013-ban már az Utánpótlás Országos Bajnokságon második lett kormányos négyesben. A következő évben ezt a számot megnyerték. 2016-tól több nemzetközi versenyen is részt vett. Ezek közül a legfontosabb az Olimpiai Reménységek Versenye volt, amelyet Brnóban rendeztek. Itt kormányos nélküli kettesben és négyesben is negyedik helyen végeztek. A másik fontosnak számító nemzetközi megmérettetés a Bledi Nemzetközi Regatta volt, ahol idősebbek között, női ifjúsági egypárevezésben hatodik helyet ért el. Laura jelenleg iskolánk élsportolója, a 10. C osztály tanulója, akit arra kértünk, hogy esszéiben mutassa be sportolói hitvallását.

Körülbelül 10 éves lehettem, amikor beleszerettem az evezésbe. A bátyám, Ákos, ekkor már régóta űzte ezt a sportot. Szinte minden versenyén ott voltam, és eleinte csak kiruccanásnak fogtam fel az ottlétet és a szurkolást. Aztán, ahogy idősebb lettem, már érdekelt maga a verseny is. Üvöltve szurkoltam, és minden porcikámmal azon voltam, hogy motiváljam a testvéreimet. Egyik pillanatról a másikra elfogott egy különös érzés: én is sportoló akarok lenni. Aki versenyekre jár. Akiért egy tömeg szurkol. Aki miatt több száz kilométert utaznak, hogy láthassák. Mi lenne, ha azon a dobogón egyszer én mosolyoghatnék? Mi lenne, ha a legfényesebb érem, legmagasabb dobogó kombinációt teljesíteni tudnám? Ez persze akkor még csak múló szeszély volt, és magamnak se mertem bevallani, hogy ezt akarom.

Egészen 2012 nyaráig nem különösebben érdekelt a dolog. Ákos mégis nyaggatott, hogy kezdjem el ezt a sportot, mert jó lesz. Sokáig piszkált ezzel, végül sikerült meggyőznie, és belevágtam. Egy dolog történt azon az augusztusi napon. Egy, és nem több. Ott ragadtam.

NINCS MEGÁLLÁS

Mint mindenki, én is a tanládában kezdtem, és megtanultam az alapokat. Majd hajóba ültem, ami először nagyon rémisztő volt, de végül sikerült legyőznöm a legnagyobb visszatartó erőt: magát a félelmet. Elkezdtem versenyekre járni. Tapasztalatot gyűjtöttem. Mindezek után arra lettem figyelmes, hogy megváltoztam. Fontossá vált a sport, és sokszor bármennyire fáj, szerettem csinálni. Azelőtt még nem küzdöttem így soha semmiért. Ez a mai napig sem változott, hiszen most itt állok, és próbálok minden nappal jobb lenni az előző napi önmagamnál. Haragszom magamra, ha valami nem sikerül, és motivál az, hogy legközelebb meg tudjam csinálni. Örülök, ha elérem a célokat, és olyankor új célt tűzök ki magam elé. Nincs megállás.

Ugyanis, ha mindenki megelégedne egyetlen cél beteljesülésével, most nem lennének elérhetetlennek tűnő világrekordok, és senki sem vágyna olimpiai aranyra. Szerintem a sport egy olyan dolog, ami sosem ér véget. Nincsen legjobb idő és nincs legnagyobb teljesítmény, legfeljebb pillanatokig. Mert minden fanatikus el akarja érni a lehetetlent. Meglátásom szerint ennyire elszántsak és megszállottnak lenni egyáltalán nem baj. Attól lesz az ember az egyik legjobb, ha nincs rajta „stop” gomb. Ha tisztán, a szabályok szerint játszik valaki, főleg a mai világban, az nagyon dicsérendő.

Számomra nem az lesz a legjobb, aki doppingszerekkel vi-

lágrekordot dönt. A hős az, aki saját erejéből, akaratán felül, magából a maximumot adva, az életéért küzd a pályán. Őket hívják sportolóknak. A többiek, akik nem maguktól érik el a céljukat, csak hamis senkik.

MINDEN FEJBEN DÖL EL

Mégis sokan lenézik a sportolókat. Sztereotípiák tömege él a mai emberekben róluk. „Ők biztos buták. Csak a sport érdekli őket. Lenéznek mindent és mindenkit.” Elárulom ezeknek az embereknek, hogy sajnos hibás az értékrendjük. Először is azért, mert a sporthoz alázat kell, méghozzá nem kevés. A kitartás, akarat és szorgalom mellett ez az egyik záloga a sikernek. Mondhatnám, hogy a tehetség is, de akkor hazudnék. Ha valaki tehetséges, de az alappillérek valamelyike hiányzik, az sosem lesz a legjobb. Lehet ügyes, eredményes, de a végtelent a csupasz tehetséggel még senki nem érte el. Arra viszont már látott példát a történelem, hogy tehetség nélkül, de szorgalommal, alázattal, kitartással és akaratval valaki a legjobb lett. Mert minden fejben dől el. Sokáig nem hittem ebben a mondatban, egészen egy bizonyos versenyig. Akkoriban nehéz időszakon estem át, mert akkor hunyt el a nagypapám, akihez nagyon közel álltam és állok a mai napig. Abszolút nem voltam jó lelkiállapotban, és a verseny okozta stressz erre csak rátett egy lapáttal. Emlékszem, a rajtnál remegtem, és úgy éreztem, felesleges elindulnom, mert úgy sincs esélyem. A rajtjelet leadták, és indulni kellett. Egyedül ültem a hajóban és úgy éreztem, már az első tíz csapás is halálosan fáj. Utolsó helyen álltam a futam kétharmadáig. Hirtelen úgy éreztem, többet is tudnék, hogy meg kell csinálnom, mert akkor a papám olyan büszke lenne rám. Szinte olyan érzés volt, mintha ott lett volna velem, és együtt húztuk volna a hajót. Számomra a mai napig hihetetlen, hogy az utolsó párszáz méteren a hatodik helyről a másodikra lapátoltam fel magamat. Azóta hiszek abban, hogy aki alaposan végigedzi a felkészülési időszakot, és fejben is felkészíti magát, van motivációja, és a miértekre pontosan tudja a választ, az sikeres lesz, bármilyen sportágat is képviseljen.

ÚJ EMBEREK ÉS TÁJAK

Mindezen felül van még egy dolog, ami meghatároz egy versenyzőt. Ez pedig nem más, mint a magánéleti háttér. Támogatják-e abban, amit csinál. Nyilván pénzügyileg is fontos a segítség, hiszen kellenek megfelelő sportszerek, de a legfontosabb a lelki támogatás. Mert piszok nehéz a legjobbnak lenni, ha ezt még soha senki nem mondta az embernek. Azt mondják, az ember arra képes, amit csak el tud képzelni. De ha valaki azt súgja neked, hogy nem vagy elég jó, hogy megvalósítsd az álmaidat, akkor bizony összetörsz. Hiszen mindennap azért küzdesz, hogy te lehess a legjobb, de mégse hisznek benned. Ennél fájóbb érzés nem nagyon van. Kívülről talán nem látszik a sok áldozat és lemondás, a mindennapos testi és lelki vívódás. Azt gondolják, örült vagy, hogy ezt választod a sok más „értelmesebb” dolog helyett. Mégis azt merem mondani, hogy megéri. Olyan helyekre juthat el az ember, ahova talán soha. Új embereket és tájakat ismerhet meg. Rengeteg tapasztalattal indul neki egy sportoló az életnek. Mind lelkileg, mind testileg többet bír.

Priváczki Laura, 10.C

A kudarc motiváció is Varga Sára sportolói hitvallása

Varga Sára 10. C osztályos tanulónk az országos diákolimpián kajakozásban, K4-ben 2015-ben és 2016-ban is első helyen végzett csapattársaival. 2016-ban az ifjúsági magyar bajnokságon K4-ben első helyezést értek el. Ugyanebben az évben a Maraton magyar bajnokságon 6. lett. Sárát arra kértük, egy esszében mutassa be a sporthoz fűződő viszonyát.

Hogyan kell jól sportolni? Erre a kérdésre nem a legkönnyebb válaszolni. Sportolni lehet hobbiból, versenyzői szinten, élsportolói szinten vagy akár a megélhetésért is. Szerintem, akik hobbiként művelik, nem is igazi sportolók. Egy elhivatott sportember ugyanis nem veszi félvállról az edzéseket. Személy szerint lemondtam olyan dolgokról, mint a bulizás és a szórakozás.

Erőt adó mondatok

A sporthoz, hogy jól menjen, sok dolog szükséges. Elsősorban a saját hozzáállás. Úgy nem szabad edzésre indulni, hogy én ezt nem tudom, és nem szeretném megcsinálni. Igenis hinnünk kell saját magunkban.

Fontos dolog az is, hogy az edző mennyire segítőkész és milyen a stílusa, személyisége. Úgy nehéz a fizikai felkészülés, hogy az edzőnek nem vagy a szemefénye. Sajnos tudom, hogy ez milyen érzés. Hiába vagyunk tehetségesek, ha nem segítenek a fejlődésben, mert mást fontosabbnak találnak nálunk. Ha velem ilyen történik, két dolog jut eszembe, ami mindig motivál. Az egyiket egy nagyon jó barátom mondta, amikor úgy éreztem, nem tudom tovább csinálni az edző ellenségeskedése, másokkal való kivételezése miatt. Ez egy közmondás, ami így szól: „Minden nagyhatalmat a saját fegyverével győztek le.”

Gyakran eszembe jut egy régi kenus, egy hatalmas tehetség, egy olimpikon néhány mondata: „Nagyon hosszú tud lenni egyesben az ezer méter. Számomra lelki terrorral ért fel. Nem lehet megszokni azt a fájdalmat, amit egy ezer méter jelent. Már a rajtnál azzal nyugtatjuk magunkat, hogy azért edzettünk húsz

évet, hogy ne fájjon. Aki keményebb, aki tovább bírja, az nyer. Azért a finisben néha elátkoztam az állhatatosságomat, amikor az oxigénhiány miatt a túlélésért küzdöttem.” Amikor egy versenyen úgy érzem, hogy mindenki erősebb nálam, és nem fogom tudni megcsinálni, akkor jutnak eszembe ezek az erőt adó mondatok.

Készülés, kudarc és siker

Hogyan kell készülni? Elszántsággal és akarattal. Ezen két dolog nélkül talán értelmetlen sportolni. Persze a ló túloldala is szabad átesni, amikor valakin felülkerekedik az egoizmus. Szerintem csapatban a legjobb készülni. Nálunk a kajakban lehet edzeni futással, úszással, kondival és a legjobban a kajakozással. De addig nem leszünk jók, amíg fejben nem leszünk ott.

Hogyan kell fogadni a sikert és a kudarcot? A kudarc megtanít arra, hogy bármi is történik, tovább kell lépni. A kudarc motiváció is. Például amikor egy versenyen az egyik évben utolsók, a következő évben utolsó előttiek lettünk, az nem volt túl biztató, de magunkhoz képest mégis fejlődtünk.

A siker nagyon felemelő tud lenni egy sportoló életében. Hisz annál jobb érzés nincs, amikor beérek a célba, és olyan szoros volt a befutó, hogy nem tudom, örüljek vagy szomorkodjak. Aztán, amikor kiszállok a hajóból, majd az eredményhirdetésnél állunk, és várunk a végleges sorrendre, mindenki tanácstalanul néz a másikra. Azután bemondják nevemet vagy nevünket. Felejthetetlen érzés. Anya sikít, mi is sikítunk, és minden hozzátartozóm, csapattársam arcán azt látom, hogy büszkék. És ahogy körbenézek, megpillantom anyát, ahogy sír. De nem azért, mert elrontottam valamit, hanem mert olyan büszke rám. Ez a legnagyobb motiváció, ha a sok kudarc után jön egy siker, és látom mindenki arcán a boldogságot és a büszkeséget. Ezekért a csodálatos pillanatokért éri meg kitartóan edzeni és küzdeni.

Varga Sára, 10. C

Piarista diák, sportoló és olimpiai bajnok

Ezekkel a szavakkal lehetne jellemezni Magay Dánielt, aki a szegedi piarista gimnáziumban végzett. Joggal nézhetünk fel rá, hiszen ő az egyetlen piarista olimpiai bajnok, ráadásul szegedi kötődésű.

1950-ben a Budapesti Lokomotív, majd 1955-től Budapest Törökút tagjaként vívott, és 1956-ig szerepelt a válogatottban. Az 1956-os melbourne-i olimpián kardvívócsapatban Gerevich Aladárral, Hámosi Jenővel, Kárpáti Rudolfival, Keresztes Attilával és Kovács Pállal nyert aranyérmet. Természetesen ez a legnagyobb érdeme, de ezen kívül még világbajnoki aranyéremmel is rendelkezik.

Ezen túl tanulmányaiban is sikeres volt. 1955-ben felvették az orvosi egye-

tem gyógyszerész szakára, de ezt nem végezte el, mert az 1956-os olimpia után emigrált az Amerikai Egyesült Államokba. A vívást hamar abbahagyta, de előtte még háromszor megnyerte az amerikai kontinensbajnokságot egyéniben.

A Berkeley Egyetemen végzett vegyészmérnökként, és Los Altosban helyezkedett el egy vegyészeti vállalatnál. Most nyugdíjasként él ebben a kaliforniai városban.

A diákság elé teljes mértékben példaképként állítható, mivel mind a sportban, mind tanulmányaiban kiváló eredményeket ért el. Bár már nem hazánkban él, de így is büszkék lehetünk rá, hiszen iskolánk hírnevét öregbítette világszerte.

Boga Szabolcs, 12. A

Sok nagy ember szállt pokolra
Négy-öt ezredév alatt,
Vissza is tért egy vagy kettő,
A nagy többség ott maradt;

Arany János: Sok nagy ember...

Ball is life, vagyis a kosár az élet

Acímbe idézett közhellyel a kosárlabda kedvelői sokat találkozhattak, ennek a sportnak ez a nem hivatalos mottója is. Ezt tapasztalhattuk meg mi is, mikor Boczor Zoltán tanár úr még tavaly október környékén bejelentette, hogy indulunk a városi diákolimpián. A csapat nagy része a 12. A-ból került ki, kiegészülve egy 11. A-szal.

Az edzések így új értelmet kaptak. Megtanultunk pár figurát és néhány taktikát. Az amatőröknek kiírt bajnokságon a célunk az volt, hogy élvezzük a játékot. Az ellenfeleink jobbak voltak nálunk, de sajnos nem csak ez volt a probléma.

A játékvezetés következetlen volt, nem volt pártatlan a meccsek alatt.

Itt nem arra gondolok, hogy mindig az ellenfeleinket segítették volna, hanem azt, hogy érzésem szerint külön gimnáziumunk csapatára utaztak minden egyes játék alatt. Ez tette a legnagyobb csalódássá a lejátszott 8 partit. Az ellenfelek a Deák- és a Radnóti-gimi, valamint a Csonka- és a Körösy-szakközépiskolák voltak, az utóbbi végül a tavaszi kört visszamondta.

Az őszi fordulóban két játéknapot tartottak, az elsőt a két legjobb csapattal néztünk farkasszemet, de végül tisztességesen helyt állva is kikaptunk a Deák és a Radnóti csapataitól. Ez benne is volt a pakliban, hiszen ott ennek a sportnak nagyobb hagyományai vannak.

A második játéknapon a papíron gyengébb ellenfelek következtek. Mindkettő meccset behúztuk, a Csonka ellenit könnyebben, míg a Körösy ellenit nehezebben, de hoztuk. Így bizakodva vártuk a tavaszi kört, hiszen esélyünk volt a bronzra.

Ekkor azonban kiderült, hogy a többi csapatból sokan igazolt játékosai a Szedeáknak, így őket eltiltották a szerepléstől, és az odavágók eredményét törölték. Ez nekünk nagyon rosszul jött, mivel nálunk csak amatőr státuszú játékos szerepelt, így ez is sportszerűtlen volt velünk szemben.

A tavaszi körben egy nap alatt megtörtént minden, így 3 meccs várt ránk, amelyek előtt az edzéseink sem mentek gördülékenyen. Nem volt tehát könnyű dolgunk.

Ez meg is látszott a játékunkon, sajnos kikaptunk mindhárom meccsünkön. Ami öröm az örömben, hogy a Deák ellen végig jól játszottunk, pedig az volt a 3. meccsünk, és eggyel kevesebben voltunk a csapatban. Végül a 4. helyen zártunk.

Összességében mindenképpen boldogok lehetünk, hogy valahol kipróbálhattuk magunkat. Köszönjük Boczor tanár úrnak, hogy benevezett minket erre a tornára.

Csapattagok: Korsós Martin (11. A) Papp Bence, Novák Ádám, Baranyi Dávid, Kaszper Boldizsár, Ritka József, Merlák Zoltán, Valkony Regő, Boga Szabolcs (12. A).

Boga Szabolcs, 12. A

Kosárlabda Diákolimpia

Néhány év szünet után iskolánk újra indított kosárcsapatot a városi diákolimpián.

A csapatot Boczor Zoltán tanár úr készítette föl és 2016. november 30-án, illetve december 13-án játszotta mérkőzéseit a városi amatőr kosárlabda bajnokságban.

A versenyen 5 iskola vett részt, beleszámítva minket is. Az első napon két csapat ellen játszottunk, először a Deákkal mérkőztünk meg, amit sajnos egy vereséggel zártunk. A második mérkőzésünket a Radnóti ellen játszottuk, amiben az ellenfél csapata kerekedtet fölénk ismét.

Szerencsénkre ez a két csapat bizonyult

a legjobbnak, és a hátralévő két meccsünket a Csonka és a Körösy iskolák ellenében már sikerült megnyerni, így dobogós helyen végeztünk!

A vereségtől egyáltalán nem csüggedtünk el, mivel mindenki úgy érezte, hogy többet is ki tud hozni magából és annak is örülünk, hogy végre más iskolákkal is összemérhettük tudásunkat.

A csapat tagjai: Baranyi Dávid, Boga Szabolcs,

Kaszper Boldizsár, Merlák Zoltán, Novák Ádám, Papp Bence, Ritka József, Valkony Regő (12. A), Korsós Martin (11. A)

Novák Ádám 12. A

RÖVIDEN

Berei Béla 9. C osztályos tanuló februárban megnyerte a Budapest Open nemzetközi taekwondo versenyt, a kategória 63 kg-os súlycsoportját. Görög, cseh, majd a döntőben román ellenfelét technikai KO-val búcsúztatta.

Nagy Norman 11. C osztályos tanuló 1. helyezést ért el a Budapest Open nemzetközi taekwondo versenyen február 19-én (B kategória, +78kg).

Rumpf Kármén 10. C osztályos tanuló 1. helyezést ért el a Junior Szinkron-műkorcsolya Országos Bajnokságon (2017.01.14-15., Budapest). Kármén ezzel az eredménnyel bekerült a Junior Szinkron-műkorcsolya Világ bajnokságra utazó csapatba. A Világ bajnokságot 2017.03.25-én Kanadában (Torontó) rendezik.

Édes élet

Amit a cukorbetegségről érdemes tudnod

Az édes szóhoz sok pozitívumot társítunk. Így hívjuk az édesanyánkat, a hazánkat, édeseimnek szólítjuk a szeretett hozzátartozókat, de édes az emléke egy szép tavaszi napnak, az első szerelemnek... és sorolhatnám tovább. Valószínűleg azért is, mert szeretjük a finom édességeket, a mézet, a lédús, édes gyümölcsöket. Csak néha jut eszünkbe, hogy ezek élvezete nem mindenkinek adott, hogy vannak emberek, akiknek egész életükben diétázni kell, mert cukorbeteg. Magyarországon (most hallottam a rádióban) 700 ezer ember vásárol cukorbetegségben alkalmazott gyógyszereket, és körülbelül ugyanennyire tehető azoknak a száma, akik még nem tudnak betegségükről, de betegek. Mi is ennek a betegségnek a lényege?

Ha a betegség lényegét meg akarjuk érteni, tudnunk kell, hogy az életünk fenntartásához szükséges anyagcsere-folyamatok „üzemanyaga” a glukóz, vagyis a szőlőcukor, ami a cukorból (szénhidrátokból) képződik. A cukor az inzulin nevű hormon segítségével jut be a sejtekbe a véráramból. Vagyis cukor fogyasztás után a vércukorszint nemsokára normalizálódik a vérben, mert vagy bejut a sejtekbe, vagy elraktározódik. Így a vér cukorkoncentrációja állandó kontroll alatt van, és csak bizonyos határok között változik. Ez az egyensúly borul fel a cukorbetegéknél. A DIABETES (cukorbetegség) a szervezet anyagcserejének életre szóló, idült megbetegedése. Jelenleg nincs semmilyen eljárás, ami meggyógyítaná. Megfelelő testmozgással, diétával, gyógyszerrel a vércukorérték az egészségeshez közeli szintre szorítható, így módon a szövődmények kialakulása megelőzhető vagy késleltethető. A vércukorérték normalizálása azonban nem jelenti a betegség gyógyulását.

A diabetesnek 2 fő formája ismert. Az 1-es típusú diabetes, vagy inzulinfüggő cukorbetegség, melyet abszolút inzulinhiány okoz, és csak inzulininjekciókkal tarthatók a betegek életben. Jelenleg kb. 70 ezer ember él hazánkban ezzel a betegséggel. Bár minden életkorban előfordulhat, a cukorbetegségnek ez a formája főként fiatal korban, elsősorban 35-40 éves kor előtt jelentkezik. Fiatalkori diabetesnek is nevezik. Feltételezett háttere, hogy a szervezet immunrendszere idegenként ismeri fel a saját sejtek egy részét és az ún. autoimmun gyulladás következtében elpusztulnak a hasnyálmirigy inzulin termelő sejtjei. A genetikai tényezőkön kívül mindkét típusú betegség kialakulásában olyan környezeti hatásoknak is szerepük lehet, mint bizonyos vírusfertőzések, a korai tehéntejes táplálás vagy a környezetszennyezés. Mivel az inzulin teljes hiányáról van szó, azt pótolni kell, napi 4-5 alkalommal a bőr alá adott injekciókkal. Tablettában nem adható, mert a gyomorban az inzulin lebomlik. Vannak kíméletesebb beviteli formák (toll, inzulinpumpa stb.), de a lényeg, az injekció, megmarad. A helytelen inzulinadagolás miatt súlyos állapotok alakulhatnak ki. A betegeknek mindkét diabetesben diétázni kell, vagyis a szénhidrátbevitelt alacsony szinten kell tartani.

A 2-es típusú diabetes lassan, alig észrevehetően fejlődik ki. Inkább az idősebb emberek betegsége, de bármely életkorban

előfordulhat ez is. Általában elhízott, magas vérnyomásban is szenvedő emberek betegsége. Az elhízás gyermek- és serdülőkorban is jelentkező rohamos terjedésével ebben a korban is egyre több diabetes alakul ki. Az összes cukorbeteg 90%-a 2-es típusú diabetesben szenved. A betegség ezen fajtájának a kialakulásában döntő szerepe van az inzulintermelés (valamilyen okból való) csökkenése mellett annak, hogy a sejtek, szövetek inzulinérzékenysége csökken. Úgy mondható az inzulinrezisztencia. Ez például a túlzott szénhidrát-fogyasztás, a túlzott táplálékbevitel miatt, gyógyszer mellékhatásként és nagymértékben a mozgásszegény életmód miatt alakulhat ki. Ezzel védekezik a szervezet az ellen, hogy cukorral árásszuk el a sejteket. Vagyis van inzulin, de a szükséglethez képest kevés. Ezért másként is kezelik ezeket a betegeket. Egy darabig szájon át szedhető szerekkel is biztosítható többé-kevésbé a normális vércukorszint. A kór előrehaladtával elfogy az inzulin, és az 1-es típusúhoz hasonlóvá válik a betegség és a kezelés is.

Míg az 1-es típusú diabetes hirtelen, gyakran drámai módon kómával kezdődik, a 2-es

fokozatosan alakul ki, sokáig nem is tudnak róla. Gyakori, hogy a már kialakult szövődmények miatt keresik fel az orvost. Figyelemfelhívó lehet: a szájszáradás, bőséges vizeletürítés, fokozott folyadékigény, bőrvizketés, ismétlődő fertőzések, nehezen gyógyuló sebek, végtagzsibbadás. Fontos a veszélyeztetettek kiszűrése, gondozása, akiknél gyakoribb a betegség kialakulása. (A veszélyeztetettség ismérvei: hasi elhízás, magas vérnyomás, a cukorbetegség családi halmazódása, 45 éven felüliek, férfiaknál merevedési zavar, látásromlás, fáradtságérzés.)

Nemcsak a diéta nehezíti meg a beteg életét, de ha a cukorbetegség hosszú évek óta fennáll, alattomosabb szövődmények kialakulására is számítanunk kell. Veszélyesek az érrendszer, a kis- és nagyereket érintő elváltozások, melyek elsősorban a szemet, vesét és az idegrendszert érintik. Súlyos formában vakságot is okozhat, valamint magas vérnyomás, veseelégtelenség, agyvérzés, szívinfarktus, végtagamputációk fémjelezhetik a diabetes útját. Jobb mindent megtenni a megelőzésért, de legalábbis nem hívni ki magunk ellen a sorsot.

Az 1-es típusú diabetes megelőzésére nincs hatékony eszközünk, a 2-es változat megelőzésére azonban van esélyünk. Elsősorban akkor, ha szakítunk a mozgásszegény életmóddal, küzdünk a túlsúly ellen, egészségesen táplálkozunk és élünk, beleértve a mindennapi stressz csökkentését és a pihenést is.

Aki többet szeretne tudni erről a betegségről, megtalál szerdánként a rendelőben – vagy e-mailen bármikor. „Kérem a következőt” – mármint a témát, amiről hallani szeretnétek.

Dr. Dénes Ilona iskolaorvos
ilonadenes@hotmail.com

Gyöngy, harmat, lilium, szellő, sugár, villám,
Hajnal, korom, szélvész, hattyu, rózsa, hullám,
Déliab, menny, pokol... ha mind egybevésszed:
Recipe - és megvan a magyar költészet.

Arany János: Poétai recept

Köpek aranyból

„A Bibliában kétfajta földmegteremtése van...”

„Dylan Thomas 1875-ben született Lübeckben és 1855-ben halt meg...”

„József Egyiptomban a törzsfőnök szolgálatába állt...”

„Radnóti minden rosszban megtalálta a feleségét...”

Mi az az allegória?

„Egy huzamosabb ideig fennálló érzéki hasonlat...”

Kinek a műve az Ulysses?

„Odüsszeia...”

Sorolj föl nem nyelvi stílus elemeket!

„Zene, festészet, főzés...”

Hogyan nevezzük Mózes könyveit másképpen?

„Tógák...”

Noéről szólt a dolgozat:

„A vízözön után Noé egy galambot engedett ki, aki egyszer visszajött üres kézzel, másodszor egy olajfával, harmadszor aztán már nem jött vissza...”

Ernest Hemingway „új műve”:

„Az öreg, meg a halász...”

Mi Izrael fővárosa?

„Egyiptom...”

Hol született Mohamed?

„Izraelben...”

Sorold föl az egyiptomi csapásokat!

„... a 10.: Egyiptomban mindenkit kivégeznek...”

„József Attila tagja volt a kommunista pártnak, de kitették onnan, mert túl jólelkű volt, nem illett oda...”

„József Attila a kommunista mozgalom tagja volt, csak miután Hitler egyre sikeresebb lett, kirúgatta magát a pártból...”

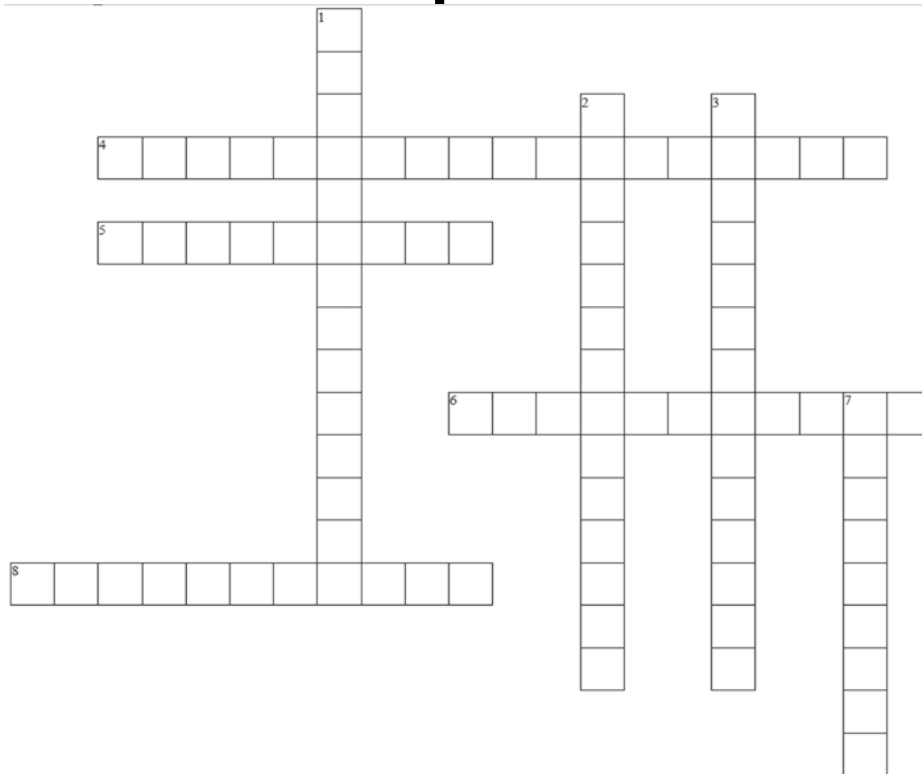
Ki volt József Jolán?

„József Attila nagybátyja volt és tartotta benne a lelket...”

„Piarista szerzetes, sokat segített József Attilának”

Papp Attila gyűjtése

Híres piaristák

Töltsd ki a keresztrejtvényt! Fényképezd le a telefonoddal, majd küldd el a piarfutar@szepi.hu címre! A helyes megfejtők között egy könyvcsomagot sorsolunk ki!

Előző számunk helyes megfejtői közül Nagy Gergő 12. C osztályos tanuló gazdagodott egy könyvcsomaggal. Kérjük Gergőt, keresse fel Boldog Zoltán tanár urat a nyereményért!

Vízszintes

4. A Századvég Alapítvány kuratóriumának elnöke. Iskolánkban nemrég előadást tartott. Vezetéknévben egy kötőjel is szerepel.
5. A budapesti piarista gimnázium magyar tanára, akinek Az irodalom visszavág címmel két könyve is megjelent.
6. Geológus a 19. század végén, a 20. század elején. Őslénytani felfedezései jelentősek.
8. Olimpiai bajnok kardvívó, aki az USA-ba emigrált, ott vegyész-mérnökként dolgozott. Ezen lapszámban is olvashattál róla.

Függőleges

1. 1985 és 1995 között tartományfőnökünk volt, Széchenyi-díjas irodalmár.
2. Ismert magyar író, aki tavaly hunyt el. Népszerű regénye a Fancsikó és Pinta.
3. Oscar-díjas operatőr.
7. Radnóti tanára, a szegedi egyetem oktatója, aki maga is kiváló költő volt.

Német péntek

Az egyik németórán a péntekvárás bővítésében, választható feladatként született az alábbi vers. A sorok kezdőbetűjét összeolvasva (ezt akrosztichonnak nevezzük) felfedezhető benne a péntek német megfelelője.

Küldd el a piarfutar@szepi.hu címére a diákköltemény frappáns fordítását legkésőbb 2017. március 31-ig! Ha tetszik németül tudó szerkesztőinknek, akkor egy könyvjutalommal gazdagodhatsz!

Flüsse fließen, ich bin frei,
Röcke spinnen, sie sind drei.
Eine Kneipe wäre gut für mich,
Ich hoffe, es ist perfekt auch für dich.
Tausende Sterne leuchten am Himmel,
Aber es gibt zwei Betten im Hotelzimmer.
Gehen wir irgendwohin am Wochennende,
Ey, ich habe keine Ahnung, was am Ende passieren wird.

(BK)

STAR WARS
THE LAST JEDI

Gyula, milyen volt?
Szőkeség-e?

Nem tudom már...
De az irodalmiak megint
verseket és novellákat
íratnak!

Temák:
1. Bármilyen témájú vers vagy novella
2. Juhász Gyula: *Milyen volt...* című versének szabad átirata
3. „Szeged, én így szeretlek!” címmel novella
4. Állatmese egy mai társadalmi problémáról

Beadási határidő:
2017. április 24.

Akkor álljunk át a nyerő oldalra!

ÉS Ó, AZOKNAK A SZEMEKNEK
A BARNASÁGA,
AMITŐL AZ EMBER KAPHATÓ LESZ
MINDEN MARHASÁGRA...
(VARRÓ D.)

MÁRCIUS 8.

k é p e s l a p

